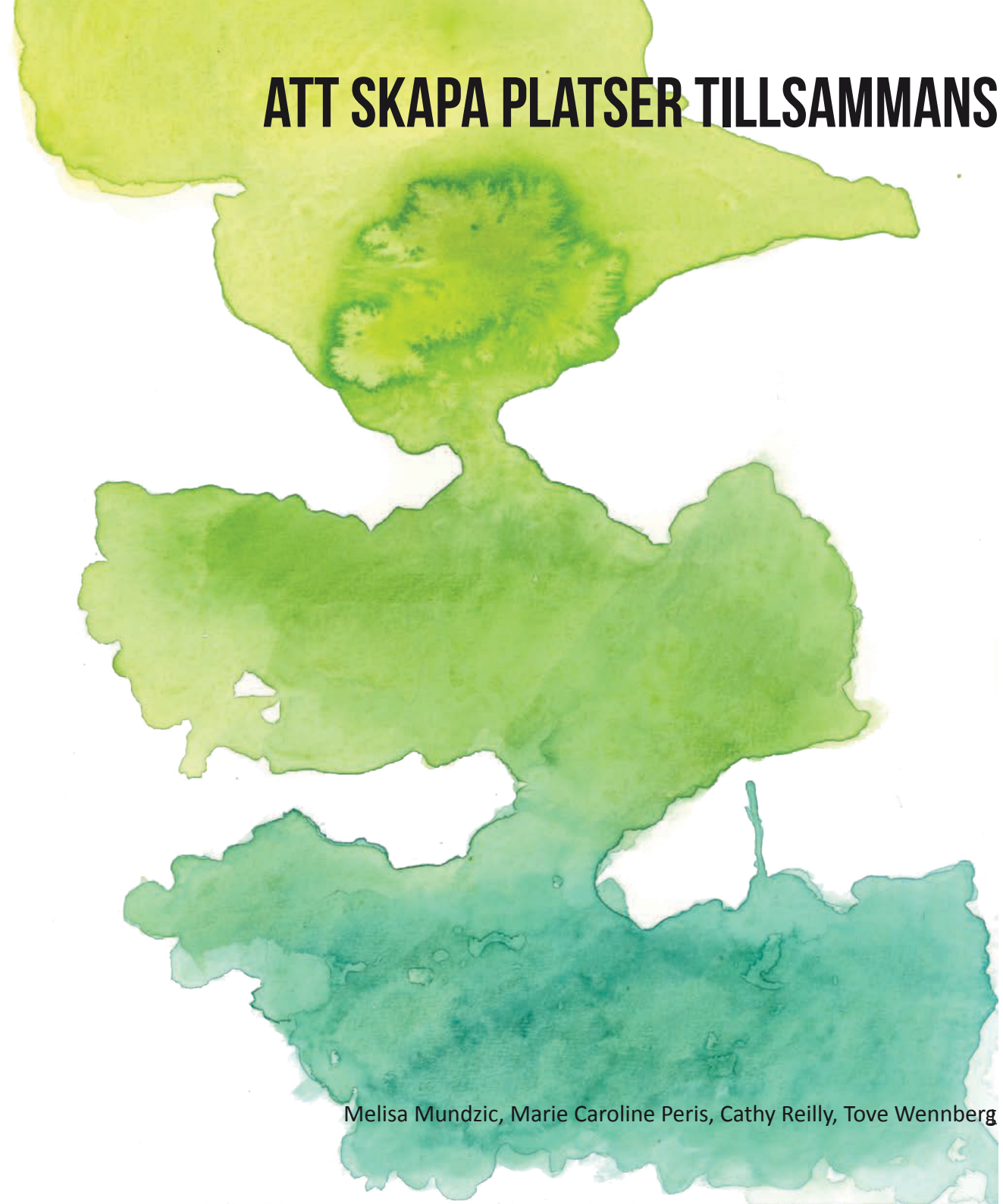
ATT SKAPA PLATSER TILLSAMMANS

Melisa Mundzic, Marie Caroline Peris, Cathy Reilly, Tove Wennberg

VÅR BERÄTTELSE

Vi är fyra studenter från Chalmers Tekniska Högskola med olika bakgrund inom arkitektur, landskapsarkitektur och ingenjörsvetenskap.

Trots att vi studerade olika ämnen under vår kandidatperiod insåg vi snabbt att vi delar flera intressen. Ett av dessa är en stark ambition för att jobba med människor, och undersöka hur de kan ha ett större inflytande i deras städer.

Redan under vårt första besök i Vänersborg kunde vi se en stor potential i idéerna och kunskapen hos invånarna. Vi ville bygga på detta kapital och visa värdet av denna rikedom. Dessutom längtade vi efter att få göra något som kunde implementeras i det ”riktiga” livet, utanför vår skolas väggar. Vårt projekt är en blandning av dessa två delade mål.

På vår resa har vi träffat många personer som har hjälpt oss med vårt projekt. De har delat med sig av sina inspirerande historier och visat ett starkt intresse för Vänersborgs framtid.

Vi hoppas att dessa individers passion lever vidare och att vårt projekt kan inspirera andra att ansluta sig och engagera sig i deras samhällen.

TACK

Vi vill tacka alla personer som vi har mött, och ge ett särskilt tack till följande personer:

Andreas, Martin, Anna och barnen på Hjälpande Händer för deras positiva och uppfriskande synsätt.

Maria and Annika med deras kreativa och starka idéer om konst, kultur och hur man kan engagera sig i sitt samhälle.

Arbetsgruppen på Fisketorget, för ett bra möte som gav oss inblick i hur processen ser ut idag och lät oss ta del av deras visioner för stadens framtid.

Marianne and Lars från Röda korset som delade med sig av sina historier om välkomnandet av nya invånare. De visar en stark medkänsla när de hjälper de mer sårbara invånarna i samhället.

Carl i Brålanda med hans ”det löser vi”-attityd och positiva visioner för samhället Brålanda.

Pål för hans optimism, råd och vilja att alltid hjälpa till och dela med sig av sina kontakter och sin kunskap.

Lima för ett intressant samtal fullt med inblick i hur det är att komma som ny till den här staden och för hennes önskan om att bli mer involverad.

Ulrika and Paula på Konditoriet för deras vänliga och välkomnande service.

Magnus för en fantastisk promenad-rundtur, och för att han delade med sig av sin kunskap om staden, dess historia och utveckling.

Jakob and Boran på Istanbul kolgrill med deras passion för att dela med sig av sin kultur och hur de omfamnat sitt nya liv i Sverige.

Linnea på Hemmakväll för hennes hjälp med att sprida ordet om vårt projekt och för tips om hur det är att vara ung i Vänersborg.

Lena Falkheden och Björn Malbert, våra examinatorer och handledare. Ett särskilt stort tack till vår mentor Björn, för din vägledning och stöd under projekttiden.

Vi vill också tacka Anna Kaczorowska, biträdande lärare samt Lisa Kihlström vår kursassistent för ert stöd och tid.

INNEHÅLL

1. SAMMANFATTNING 11

Vänersborg, dess invånare och oss – Våra frågeställningar inramade

2. INTRODUKTION 15

Den lokala situationen – Introduktion av Vänersborg

Rapportens struktur – Detta kommer du att kunna läsa om i vår rapport.

Hierarki av projektets komponenter – Hur allt hänger ihop

3. BAKGRUND 21

Projektets omfattning – Vad vi vill jobba med

Studions innehåll – Vår resa hit

Mål för studion – Vår vision för ett hållbart Vänersborg

Mål för projektet – Vad vi ville åstadkomma med projektet

Situationen idag – Var är vi nu

Avgränsningar för projektet – Sätta upp ramar för vårt arbete

4. TEORETISKT SAMMANHANG 34

Våra strategiska områden – Saker som vi vill fokusera på

5. PROJEKTETS RESULTAT 39
Introduktion av verktygslådan – Något du kan använda och ta på
Introduktion av kartan för sociala nätverk – Gör det du inte kan se synligt
Introduktion av processen – Våra steg i processen
Processen – En berättelse om Brålanda
Introduktion av scenarierna – Vilken väg skulle du vilja ta?
Scenarierna – Hur skulle framtida Brålanda kunna se ut?
Scenarierna – Vilka är aktörerna i processen?
Scenarierna – Hur skulle det se ut om idén fungerade och sedan spreds?

6. REKOMMENDATIONER 73
För Kommunen – Några saker att förbättra
För invånarana – Vårt råd till dig

7. SJÄLVUTVÄRDERING 79
Tillbakablick – Några reflektioner på vårt arbete

8. ORDLISTA 82

9. REFERENSER 84

BILAGA 87
SWOT-Analys
Mål för Vänersborgs utveckling
Strategier för planering och design
Resultat från medborgarenkät – Vänersborg – Dela din åsikt!
Resultat från facebooksida - Chalmers för hållbar utveckling i Vänersborg

«...on issues of urbanisation and urban planning and development, the best methods of addressing major challenges are increasingly seen in the strengthening of social resources and human capital rather than by building physical structures.»

Monika Jaeckel and Marieke van Geldermalsen, (2006, Global Urban Development Journal)

1. SAMMANFATTNING

VÄNERSBORG, DESS INVÅNARE OCH OSS – Ramar för vårt arbete

Vad vill vi åstadkomma?

I vårt projekt 'Att skapa platser tillsammans', vill vi nå fyra (4) huvudresultat.

Det första är att presentera en alternativ process för planering och design. Vår avsikt är att denna process ska vara enklare, mer transparent och mer tillgänglig än processerna idag. Den ska dessutom vara mer flexible och kunna anpassas så att den passar projektet och användarnas kompetens. Fokus ligger på hur medborgarna kan bli mer delaktiga i utvecklingen av offentliga platser i Vänersborg. Genom den här processen önskar vi gynna ett mer ömsesidigt ansvarstagande mellan invånarna och kommunen, vilket är baserat på idén om att kontinuerlig förbättring och dubbelriktad respons mellan dessa båda parter är essentiell.

Vi vill stötta processen genom att föreslå enkla verktyg och tekniker och information om hur dessa kan användas. Dessa verktyg ska vara ett hjälpmedel för invånarna i hur man startar ett samtal om deras vision, samlar stöd och resurser och hur man startar ett projekt för att verkliggöra deras idé.

I utvecklandet av vårt projekt har vi nått ut till invånarna och försökt skapa en stark koppling till dem. Vi gjorde detta så att vi kunde möta invånarna och se vad de har för åsikter och behov. Dessutom lokaliserade vi och etablerade nätverk mellan olika människor. Genom att göra det hoppas vi att vi kan hjälpa dem att hitta folk att ansluta sig till, samtala med och inspirera dem till ett ökat engagemang i utvecklandet av deras samhällen.

Det sista syftet med vårt projekt är att presentera ett förändrat tankesätt. Vi har särskilt arbetat med hur kommunen kan arbeta tillsammans med invånarna för bättre offentliga platser. För att göra detta tror vi att man behöver skifta sitt fokus från att enbart bygga stora, dyra projekts som tar lång tid att färdigställa. Istället föreslår vi att ett större fokus bör ligga på att utveckla småskaliga projekt som man skapar tillsammans, som kan implementeras snabbt och ledas av invånarna själva.

Varför vill vi nå dessa resultat?

På den högsta nivån vill vi att vårt projekt och de andra projekten från vår studio, ska inspirera Vänersborg och dess invånare mot en mer hållbar framtid. Denna framtid bör definieras av ett starkt och motståndskraftigt samhälle och också av förändrade roller och förhållande mellan Vänersborgs kommun och dess invånare.

Vår vision är att tre huvudförändringar ska definiera detta nya förhållande:

- **• Leda genom att kliva tillbaka och skapa möjligheter för samhället att göra mer**
- **• Att fler projekt har som fokus att skapa bra platser, inte bara på byggande och att klippa band**
- **• Att det finns en kultur av att arbeta tillsammans, inte bredvid eller emot varandra**

Vi tror att dessa förändringar kommer att leda till stärkta och mer handlingskraftiga invånare – invånare som förstår processerna, deras roll, och vilket ramar de kan agera inom. Att utnyttja invånarnas idéer och tillåta dem att finna lösningar på deras egna problem gynnar också en större delaktighet och ett ömsesidigt ansvarstagande i deras samhällen. En kultur som bygger på samarbete mellan kommuner och invånare hjälper också till i skapandet av gemensamma intressen och mål – som i slutänden kan leda till ett starkare partnerskap och ett större förtroende.

Hur kan vi nå dessa resultat?

Vi tror att bygga på redan existerande socialt kapital och nätverk i Vänersborg, är nyckeln till att nå dessa mål. Trots att Vänersborg är en relativt liten kommun med en utspridd befolkning är det tydligt att det finns flera ganska starka nätverk redan. Vi har kartlagt betydande sociala resurser i samhället och hört invånarnas önskan om att bidra och engagera sig mer i deras grannskap och stad. En möjlighet för kommunen att åstadkomma detta är initiera ett program för att stödja deltagande i lokalt baserade projekt ledda av invånarna.

Ett stort hinder för implementeringen av ett sådant här program är de existerande plan- och designprocesserna. Vårt projekt identifierar sätt att stänga luckorna i de existerande processerna och ta bort dessa hinder. Vi föreslår en enklare och mer tillgänglig process som kan skräddarsys till den lokala situationen. Vår process förespråkar 'lärande genom görande' och tillåter medborgarna att vara experter.

Vi har identifierat sex (6) strategiska områden för att bistå kommunen i implementeringen av dessa föreslagna förändringar. Dessa strategiska områden, stärkta av ett flertal understrategier, stödjer våra tio (10) rekommendationer. Rekommendationerna för kommunen representeras av mindre förändringar för att nå de större och mer fundamentala skiften som vi nämner ovan.

2. INTRODUKTION

DEN LOKALA SITUATIONEN – *En introduktion av Vänersborg*

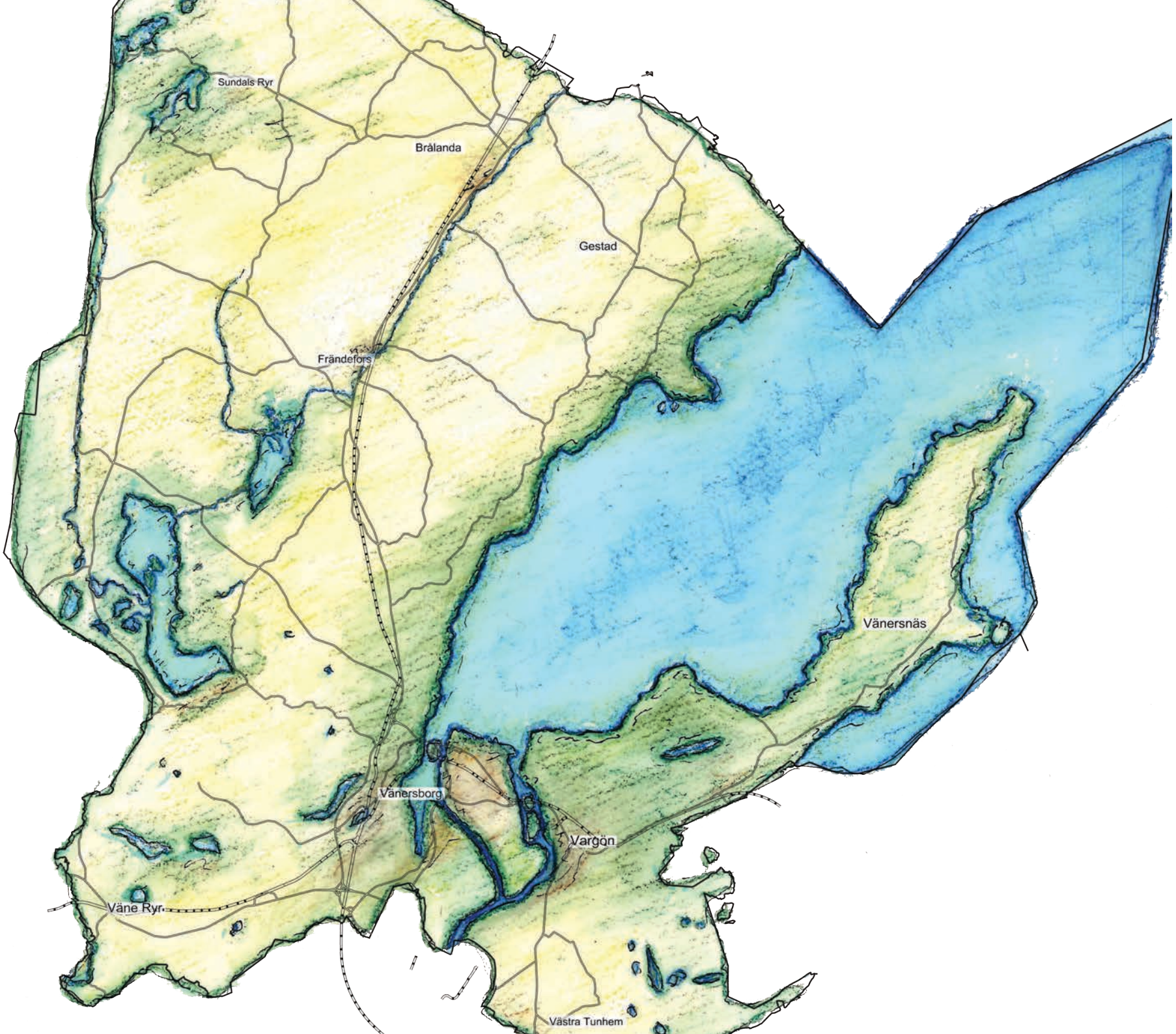
Vänersborg kommun är huvudstaden i Västra Götalandsregionen och det bor över 36 000 invånare i kommunen.

Vänersborg kommun innefattar de mindre samhällena Brålanda, Frändefors och Vargön. Låt oss inte glömma bort, Restad Gård, söder om centrum som välkomnar flyktingar från hela världen.

Vänersborgs placering på kartan, söder om sjön Vänern, gynnar staden inom flera områden och är en stor ekonomisk tillgång. Transporten av varor via industrihamnen och Göta Älv kanal är en stor inkomstkälla. Vattenkraft som produceras vid floden är en annan stor resurs som tillsammans med produktion av förnybar energi, leder kommunen mot en mer hållbar framtid.

Närheten till vatten ger staden dess identitet och turisthamnen är en stor attraktion. Under sommartider välkomnar stränderna kring hamnen till festivaler, sportaktiviteter och kulturella evenemang. Promenadstråket är attraktivt för både invånare och turister året runt.

Det finns stora jordbruksområden kring kommunen där kvaliteten på åkermarken är mycket hög. Förutom närheten till vatten och natur, innehar Vänersborg stor rikedom i djur-och växtliv vilket gör staden till en perfekt plats för friluftsliv.

Sundals Ryr
Brålanda
Gestad
Frändefors
Vänersnäs
Vänersborg
Vargön
Väne Ryr
Västra Tunhem

RAPPORTENS STRUKTUR – *Detta kommer du att kunna läsa om i vår rapport*

I denna rapport hoppas vi kunna:

- Rama in vår frågeställning
- Visualisera var vi är nu, var vi vill vara och hur vi kommer dit
- Sätta upp delmål vi vill uppnå längs vägen
- Förklara våra slutprodukt och hur den ska användas
- Stödja vårt arbete med befintlig forskning och teorier
- Förklara begrepp så att alla talar samma språk
- Dela berättelser; våra egna, från människor vi träffat och händelser vi stötte på under vår resa
- Stanna upp för ett ögonblick och överväga bra citat
- Ta fram slutsatser och intressanta förslag till åtgärder
- Reflektera över vårt projekt, våra erfarenheter och vad vi kunde ha gjort bättre
- Notera intressanta punkter som vi skulle vilja utveckla i framtiden
- Hänvisa till en plats för mer information om du vill veta mer

HIERARKI AV PROJEKTETS KOMPONENTER – *Hur hänger allt ihop?*

Kartläggning av våra resultat

Vi har oss – fyra (4) studenter från Chalmers Tekniska Högskola. Vi har arbetat tillsammans med Vänersborgs kommun i deras arbete med den nya översiktsplanen. Fokus för vårt projekt är att gynna ett ökat engagemang och deltagande av Vänersborgs invånare i stadens planerings- och designprocesser.

Vårt projekt består av flera komponenter.

Som del av vårt projekt har vi producerat en fysisk Verktygslåda (1). Verktygslådan kommer att ges till kommunen – men vår avsikt är att den ska användas för att underlätta och stimulera projekt ledda av den lokala befolkningen. Verktygslådan innehåller ett antal verktygskort (2) och den här rapporten.

Varje verktyg eller teknik som presenteras i vårt projekt är del av en Process. Denna process visas på vår Poster (3) och i mer detalj i rapporten. Den här processen kan appliceras och skräddarsys till olika projekt, specifika situationer eller användarnas kompetens. Vi valde att illustrera hur processen kan appliceras, genom en fiktiv berättelse baserat i samhället Brålanda (4).

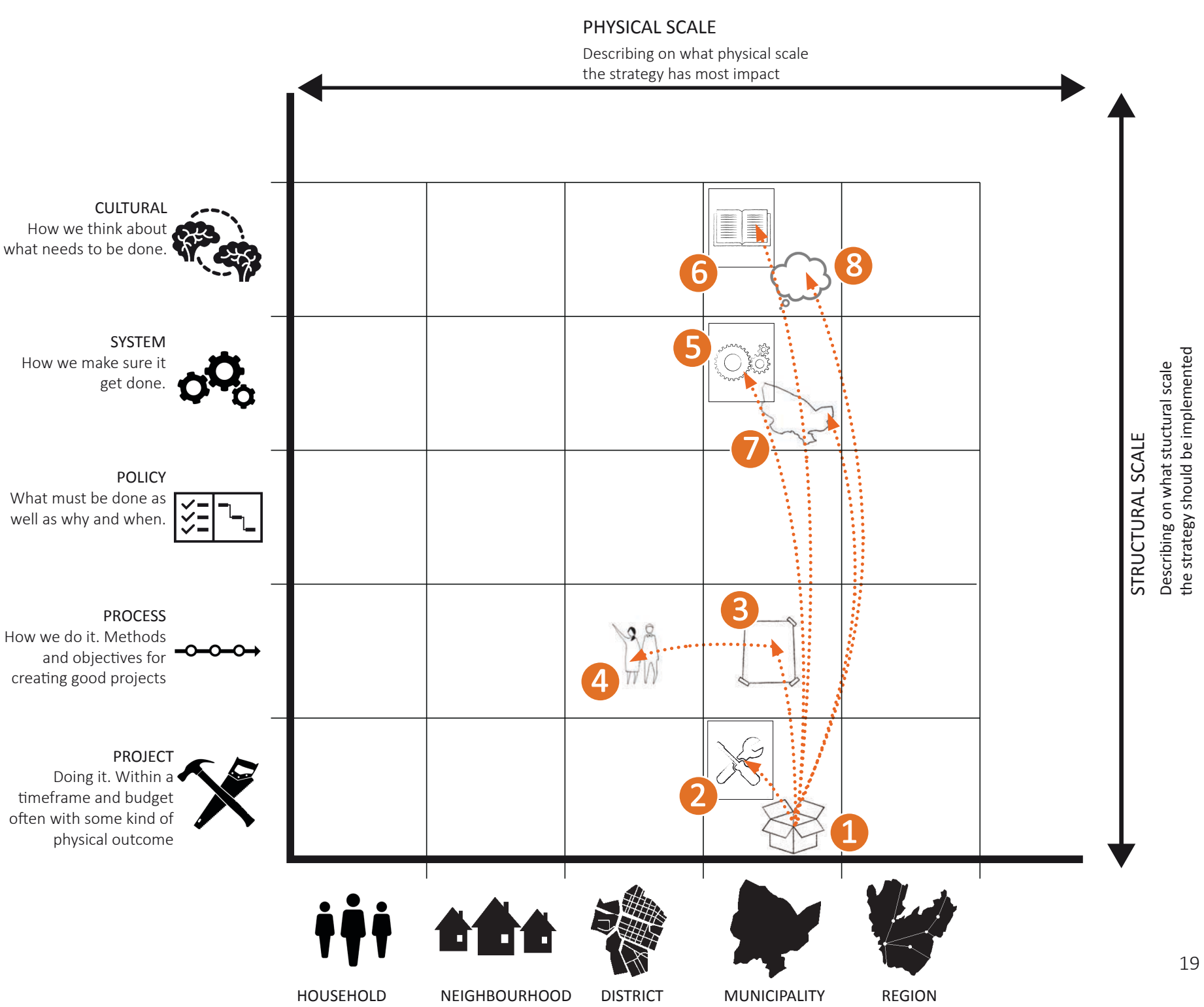
I framtiden vill vi fortsätta att utveckla våra Teori- (6) och Metodkort (5). Dessa kort skulle ge en mer teoretisk bakgrund som ett stöd till verktygskorten och processen.

En ideal situation hade varit om kommunen utvecklade ett program för att främja projekt ledda av lokalbefolkningen, och detta har vi även nämnt som en rekommendation. Detta skulle innebära att avsätta specifika resurser (tid, folk och pengar) för att stötta programmet. Programmet skulle sträva efter att ta till vara på den rikedom av sociala resurser som Vänersborgarna vill bidra med (Se Kartan för sociala nätverk) (7).

Om ett sådant här program implementeras tror och hoppas vi att det kan leda till ett nytt tankesätt (8) – ett som erkänner värdet av de sociala resurser som finns i Vänersborg; som främjar små-skaliga lokalt baserade projekt; och som ser fördelarna med detta i strävan efter en mer hållbar framtid.

PROJECT OUTPUTS

- Verktygslåda
  - Verktyg och tekniker
  - Metoder
  - Teorier
- Process
- Scenarier
- Karta för sociala nätverk
- Ett förändrat tankesätt

PHYSICAL SCALE
Describing on what physical scale the strategy has most impact
STRUCTURAL SCALE
Describing on what stuctural scale the strategy should be implemented
CULTURAL
How we think about what needs to be done.
SYSTEM
How we make sure it get done.
POLICY
What must be done as well as why and when.
PROCESS
How we do it. Methods and objectives for creating good projects
PROJECT
Doing it. Within a timeframe and budget often with some kind of physical outcome
1
2
3
4
5
6
7
8
HOUSEHOLD
NEIGHBOURHOOD
DISTRICT
MUNICIPALITY
REGION

«Don’t think too much before you start working; and don’t work too much before you stop and start to reflect.»

Nabeel Hamdi

3. BAKGRUND

PROJEKTETS OMFATTNING – *Vad ville vi jobba med?*

När vi började utforma vår projektidé visste vi att vi ville fokusera på metoder för att bygga socialt kapital. Istället för en fysisk design som resultat valde vi att fokusera mer på själva planerings- och designprocessen. Vi var särskilt intresserade av småskaliga projekt i det offentliga rummet. Dessa projekt kan ha olika tidsramar, temporära eller mer permanenta.

Att definiera vårt projekts omfattning och välja vår målgrupp var lite svårt eftersom vi ville inkludera både invånarna och kommunen.

Under våra tidiga undersökningar på plats i Vänersborg fick vi höra historier från båda sidor av planerings- och designprocesserna i staden. Detta gav oss en bättre förståelse för de anställda på kommunen och Vänersborgs invånare. Vi förstod deras erfarenheter, frustration, visioner och vi fick också ett bättre grepp om själva processen.

När vi hade utvecklat denna förståelse klarnade projektets målgrupp mer och mer. De verktyg vi presenterar är för kommunen men avsikten är att dessa verktyg ska hjälpa kommunen att stötta invånarna.

Våra verktyg är ett hjälpmedel för kommunen att möjliggöra ett större engagemang och fler invånarinitiativ i utvecklandet av det offentliga rummet i deras stad.

ARKITEKT R VÄG OCH VATTEN I

INNEHÅLL STUDIO – *Vår resa hit*

Planering och design för en hållbar utveckling i en lokal miljö

Bakom denna långa och lite skrämmande titel finns en väldigt enkel idé: hur vi genom planerings- och designprojekt kan förbättra vardagen för invånarna och ge samhället bättre förutsättningar inför framtiden.

Ökad global instabilitet och risk för klimatförändringar, hot mot livsmedelssäkerhet och konflikter kommer att påverka alla – och denna skugga kommer även att sträcka sig över Vänersborgs kommun och dess framtid. Vi tror att istället för att se detta som ett hot, kan vi använda oss av det för att ändra riktning och skapa möjligheter för en mer hållbar framtid och stadsutveckling.

Studions första mål var att lära känna och förstå Vänersborgs kommun. Vi gjorde detta genom en rad analyser av olika aspekter i den lokala situationen: den lokala ekonomin, styret, transport, den naturliga miljön, historiskt stadsarv och stadens invånare. Platsbesök, intervjuer med invånarna och en bra koppling till anställda på kommunen, har hjälpt oss att skapa en objektiv bild av kommunen. Våra studiekamraters uppfattningar och åsikter var också värdefulla för oss i utvecklandet av en förståelse av situationen idag.

Insamlandet av all denna information och data gjorde det möjligt för oss att hitta vårt intresse och fokus för fördjupningsprojektet.

Vi anser att fördjupningsprojekten ska ha en stark koppling till platsen och dess omgivningar. Det handlar om att förstå kommunens specifika förutsättningar och bygga på dessa för att skapa en mer hållbar utveckling. Den lokala befolkningens åsikter och deras strävan ska också tas i beaktning.

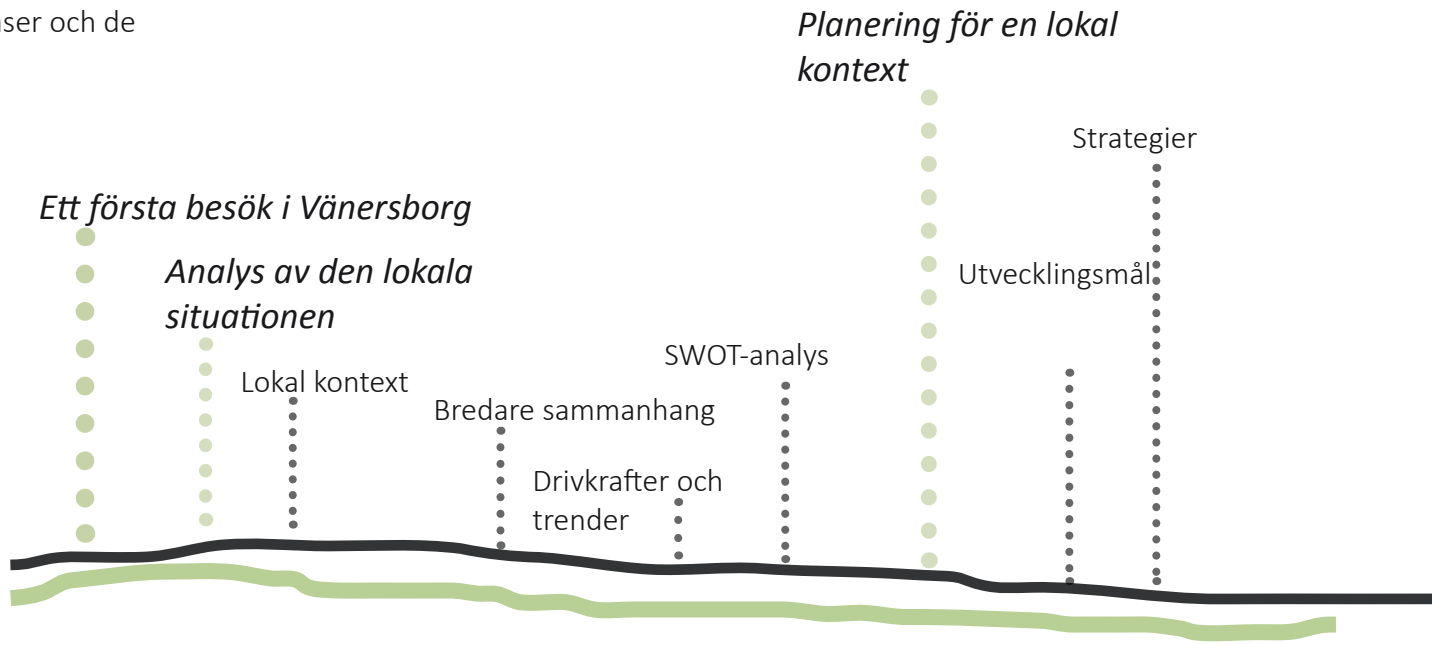
Vi tror att det är upp till oss studenter, att acceptera den här utmaningen och göra det bästa av denna möjlighet. Genom att arbeta i nära relation till kommunen har vi fått en viktig inblick i hur en stad styrs och utvecklas och vilka utmaningar den står inför. Vi ser det också som vår roll att ifrågasätta hur man gör saker idag och se hur detta skulle kunna förbättras. Detta är en av huvudaspekterna som vi valde att fokusera på i vårt projekt.

Vår resa illustrerad

Vårt studioarbete är som beskrivet ovan indelat i två delar:

- analys- och planeringsarbete för hela studion.
- ett fördjupningsprojekt inom planering och/eller design i mindre grupper.

Diagrammet nedan sammanfattar dessa två faser och de olika aktiviteter vi har gjort inom varje fas.

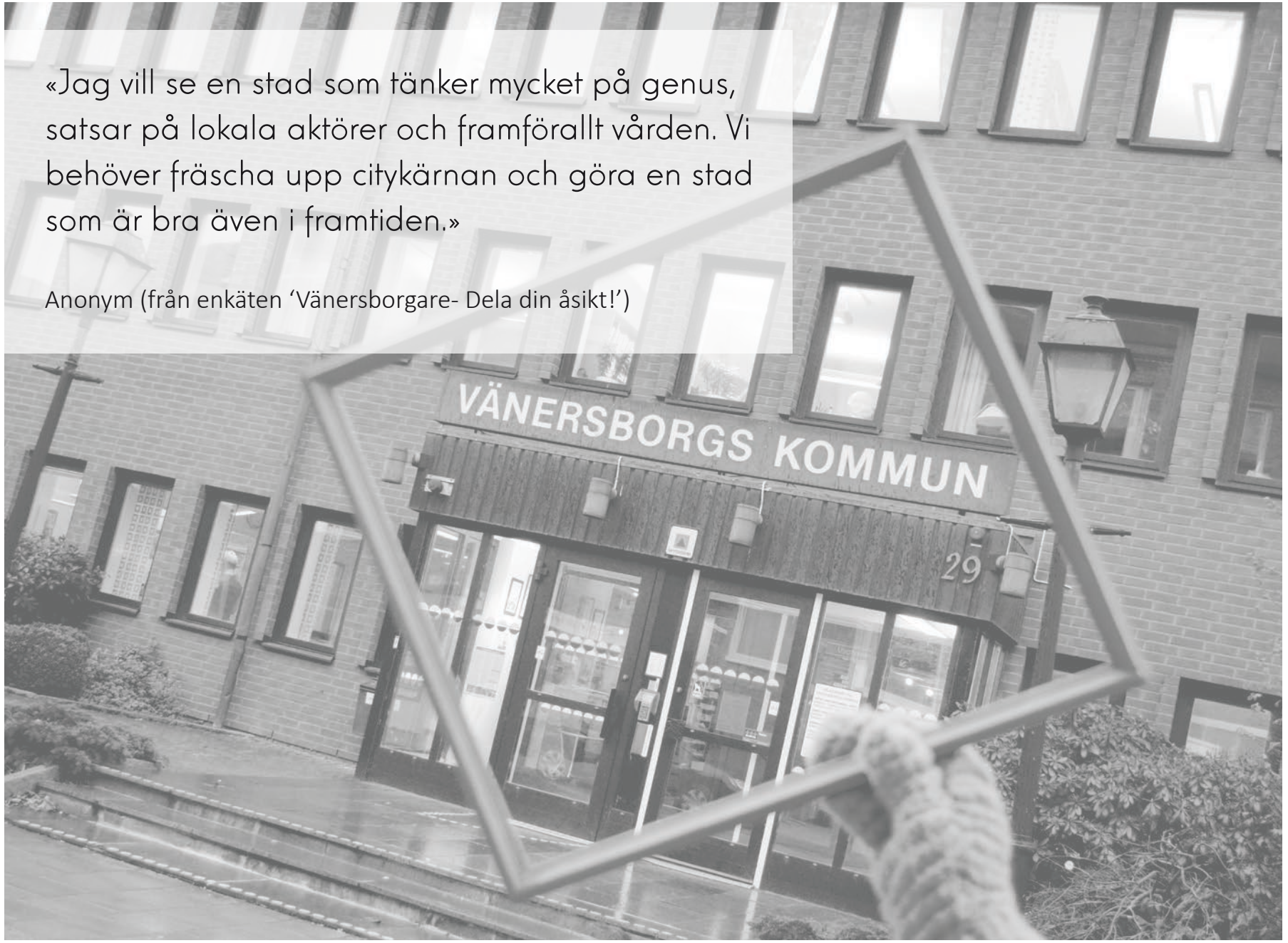
OBS: Se bilaga för detaljer om analysarbetet gjort i Del 1

Del 2: Grupparbete i fördjupningsprojektet

«Jag vill se en stad som tänker mycket på genus, satsar på lokala aktörer och framförallt vården. Vi behöver fräscha upp citykärnan och göra en stad som är bra även i framtiden.»

Anonym (från enkäten ‘Vänersborgare- Dela din åsikt!’)

MÅL FÖR STUDION – *Vår vision för ett hållbart Vänersborg*

En del av vårt studioarbete var att formulera ett antal lokalt förankrade mål som vägledning mot en mer hållbar framtid för Vänersborgs kommun.

De tre Mål för Vänersborgs utveckling, som vi har valt att fokusera på i vårt projekt är:

1. ***En inspiratör för hållbar utveckling***

   Invånarna i Vänersborgs kommun samarbetar aktivt inom regionen för att öka miljömedvetenheten, och arbeta för en hållbar framtid.

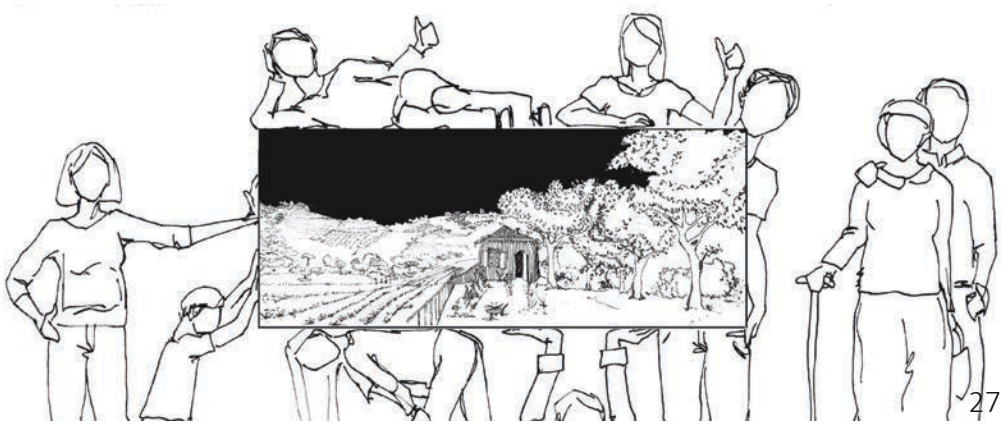
2. ***En engagerad kommun***

   I Vänersborgs kommun är människor involverade i beslutsfattandet och har en aktiv roll i arbetet för en hållbar utveckling.

3. ***Rik och varierad kultur***

   I Vänersborgs kommun finns en stark samhörighet och man välkomnar mångfald. Samhällsfunktioner och aktiviteter tillgodoser människors behov och intressen, oavsett bakgrund, livssituation och ålder.

(I vår bilaga finner ni dessa mål i sin helhet.)

SECOND
HAND
COMMEZ

MÅL FÖR PROJEKTET – *Vad vill vi åstadkomma?*

För att komplettera vår studios Mål för Vänersborgs utveckling, formulerade vi fyra mål för vårt egna projekt:

1 ***Nå ut och koppla samman människor***

Vårt projekt ämnar koppla samman människor, till varandra såväl som till stadens formella planprocesser. En startpunkt för detta är att fokusera på de grupperna med minst tillgång till processen idag. Detta fokus kan emellertid utvecklas och utvidgas för att involvera fler grupper under projektets gång.

2 ***Skapa något fysiskt som man kan ta på och använda***

Åtminstone en del av vårt projekt ska vara konkret och möjligt att ta på, uppleva och/eller använda. Uttryck för detta kan vara en intervention på plats i Vänersborg (t.ex. En skylt eller anslagstavla) eller något som konkret kan representera processen (t.ex. en verktygslåda). Detta fysiska resultat ska bidra till utvecklingen av det offentliga rummet och sträva efter att förbättra initieringen, implementeringen och/eller kommunikationen av projekt däri.

3 ***Använda vår process som modell genom att följa den i vårt egna projekt***

Idén om kontinuerlig förbättring kommer att definiera vårt projekt. Vi kommer att testa och kontinuerligt förfina den process för planering och design som vi föreslår, genom att applicera den på vårt egna projekt. Vårt slutgiltiga resultat kommer inte att representera en perfekt lösning för alla situationer, utan snarare en startpunkt för diskussion och för att skräddarsy ett program för varje kontext och projekt.

4 ***Skapa en process som kan appliceras på olika skalor***

Under arbetet med vår föreslagna process, kommer vi att reflektera över hur denna process kan appliceras på olika skalor. Detta kan inkludera fysiska skalor (t.ex. ett övergripande projekt för en stad eller ett projekt för en skolgård) såväl som icke-fysiska eller tidsskalor (t.ex. ett temporärt publikt event). Processen ska vara tillgänglig och förståelig för personer av olika bakgrund och utbildningsnivå, och skräddarsydd efter deras varierande behov.

SITUATIONEN IDAG – *Var är vi nu?*

Under våra tidiga undersökningar, identifierade vi ett antal ”saknade bitar” i hur projekt för offentligt rum utvecklas och/eller slutförs. Vi har valt att definiera detta som ”luckor” i dagens planerings- och designprocesser.

De fem (5) luckor vi identifierade var:

Initiering

’Initieringsluckan’ är luckan mellan en första idé och den formella planeringsprocessen.

I Vänersborg kommun har flera personer idéer till projekt som skulle kunna förbättra det offentliga rummet eller deras samhälle, men de saknar vetskap om vem de kan prata med och hur de kan starta ett sådant projekt. I andra fall har projekt startats utan tillräckligt med resurser och/eller information till invånarna. Detta på grund av brist i planeringen i projektets tidiga skede. Förbättringar i detta tidiga stadie skulle innebära att bara projekt som är genomförbara skulle startas, färre resurser skulle slösas bort, och folk skulle bli mer medvetna om deras roll och deras ansvar i projektet.

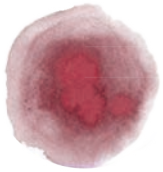

Implementering

’Implementeringsluckan’ är luckan mellan att ett projekt har genomförts (vanligtvis delen för fysisk konstruktion) och att projektet kan ses som ’fullständigt’.

Många av Vänersborgs invånare känner att projekt anses vara slutförda trots att det inte har genomförts någon utvärdering av resultatet eller/och återkoppling till de aktörer som har varit inblandade på något sätt. En annan viktig del av detta stadie borde vara att granska resultatet och se vad som inte fungerade och vad som skulle kunna göras bättre så att processen kan förbättras till nästa gång. Utan att göra detta kan man gå miste om viktiga lärdomar och man riskerar att upprepa samma misstag flera gånger.

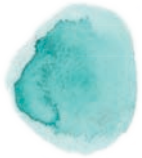
På grund av den tidsbrist vi hade i vårt projekt blev undersökningen av drivkrafterna och de problem som bidrar till dessa 'luckor' begränsad. Viktigt är hursomhelst, att vi lyckades bekräfta våra tidiga intryck av dessa 'luckor' genom intervjuer och även genom resultatet från en enkät som 212 av Vänersborgs invånare deltog i. *(I vår bilaga finner ni en fullständig summering av resultatet från enkäten.)*

Tid

'Tidsluckan' är både att det är för lång tid emellan aktiviteter och information eller att olika personer är otillräckligt involverade under hela processen.

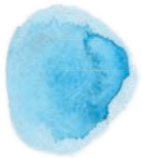
Dessa två luckor, I fysisk tid men även deltagande, leder till att folk känner sig bortglömda, exkluderade eller oinformerade om projektet och vilket skede det är i. Alla de här känslorna har uttryckts av anställda på kommunen och av invånare i Vänersborg kommun under vårt projekt. Att stänga dessa 'Tidsluckor' bidrar till en kontinuitet i processen och gör att folk känner en starkare tillhörighet och ett ägandeskap av projektet.

Kommunikation

'Kommunikationsluckan' kan antingen handla om att information går ut till en alltför snäv grupp personer eller att lämplig information om projektet har kommunicerats otillräckligt.

Distribution av information ska inte enbart vara till de personer som är direkt involverade i ett projekt eller de som är priviligierade eller innehar någon form av maktposition. Processen och information om projekt ska vara mer transparent och rikta sig mot de som är mest berörda av resultatet – detta är för det mesta stadens invånare. Det är viktigt att anpassa kommunikationen till behoven och mångfalden hos de invånare som är berörda av projektet; därför bör kommunikation vara lämplig både formmässigt (d.v.s. enkla termer och ett flertal språk om det behövs) och varierad i hur den distribueras (t.ex. person till person, tidningar, anslagstavlor, sociala medier osv.) Ett flertal invånare i Vänersborg har uttryckt ett missnöje över hur information om projekt i det offentliga rummet har kommunicerats.

Nätverk

'Nätverksluckan' kan vara att redan existerande nätverk är frånkopplade från varandra eller att man inte är medveten om de nätverk som finns. Det kan också vara att man är exkluderad från de nätverken eller helt enkelt att det är brist på starka nätverk i staden.

Dessa nätverk representerar grupper av människor som har potential för att arbeta eller stötta varandra i olika projekt. Vi anser att det finns flera starka nätverk i Vänersborgs kommun men de borde vara bättre sammankopplade och lättare att få tillgång till. Många invånare uttryckte en önskan om att vara mer involverade i deras samhälle men visste inte hur eller vem de skulle kontakta för att få något gjort.

«Det är otroligt att man inte inser vilket kapital man sitter på, kultur och grönska, utan offrar det utan vidare så fort en entreprenör dyker upp och gestikulerar och visar lite ‘ Go’!»»

Anonym (från enkäten ‘Vänersborgare- Dela din åsikt!’)

AVGRÄNSNINGAR FÖR PROJEKTET – *Sätta upp ramar för vårt arbete*

Vi valde att använda oss av dessa ovan nämnda ’luckor’ för att avgränsa arbetet med vårt projekt. Detta ledde till att vi bestämde oss för att fokusera på metoder för att stänga luckorna för ’Initiering’ och ’Implementering’. Vi tror att detta i sin tur kan leda till förbättringar inom ’Tid’, ’Kommunikation’ och ’Nätverk’.

Andra avgränsningar för vårt arbete var de faser av processen som vi ville arbeta med. Vi delade in processen i fyra olika faser: Inledning, Planering, Inlämning, Avslutning. *(Se vår Process för mer information om varje steg I de olika faserna.)*

Vi bestämde oss för att inte fokusera på ’Inlämningsfasen’ eftersom den fasen oftast är den man känner till och som är väl utvecklad, särskilt i ämnesområden för planering, design och projektledning. Dessutom rör de ’luckor’ vi identifierade mestadels de andra tre (3) faserna och dessa är oftast sämre utvecklade.

4. TEORETISKT SAMMANHANG

STRATEGISKA OMRÅDEN – *Saker som vi behöver fokusera på*

Vi har utvecklat (6) sex strategiska områden som vi anser är nyckeln till att nå vår vision om en mer transparent process och ett ökat inflytande av invånarna i utvecklandet av offentliga ytor.

Dessa strategiska områden är inte enbart baserade på redan existerande teorier och idéer utan innehåller också våra egna tankar och reflektioner. *(Se bilaga för en lista av strategierna under varje strategiskt område.)*

De uttryckta principerna och värdena i varje strategiskt område har på en hög nivå väglett vårt arbete. Vi önskar också visa hur dessa idéer hänger ihop med de olika teorierna, metoderna, verktygen och teknikerna i vår verktygslåda.

“Tillsammans skapar vi vår framtid.”

Samarbete & Samskapande

Samarbete och samskapande ska vara ett fokus på alla samhällsnivåer – på en regional nivå, mellan kommuner; mellan den offentliga och privata sektorn; mellan företag och organisationer; men framförallt med lokala samhällsgrupper.

Det är viktigt att sträva efter att finna gemensamma värden och visioner som kan överbrygga meningsskiljaktigheter mellan olika parter men samtidigt tillåta dem ha kvar sin självständighet. Att gynna samarbete och samskapande för att hitta lösningar utvecklade av användarna säkrar deras engagemang och ägandeskap av projektets resultat.

“Hur kan vi alla engagera oss?”

Deltagande & Engagemang

Tillgänglighet och anknytning till en plats är viktigt att beakta angående delaktighet. Förtroende och en stark representation är inte alltid en självklarhet utan måste ibland hittas och sedan vårdas. Att nå ut till de aktörer som är mest påverkade och de som inte har tillgång till processen, ska ha hög prioritet.

Deltagande ska inte handla om att en av parterna ’ger’ och den andra ’tar’, utan ska definieras av ett utbyte eller partnerskap som känns meningsfullt för varje deltagare. Det är strävan efter ett delat ägandeskap av problemet och inte bara lösningen till detta problem – och genom dessa erfarenheter kan vi finna gemensamma intressen.

“Det börjar med att vi berättar våra historier.”

Kunskapsutbyte & Kommunikation

Kunskapsutbyte är ett resultat av deltagande och samarbete på olika samhällsnivåer. Det kan ske över sociala medier och mellan olika åldersgrupper och människor med varierande bakgrund, och är ett sätt att koppla samman den intellektuella skalan (kunskap) med den fysiska (projekt).

Värdet av ”kunskap genom erfarenhet” måste också erkännas, vilket innebär att vi måste inse att det inte finns en ensam expert och att varje persons åsikt är betydande.

“Livet är mer än bara pengar!”

Mångdimensionellt värde

Vi måste fästa större vikt vid att mäta värden, inte enbart efter ekonomiska termer, utan även ekologiska kostnader och samhällsnytta. Kulturella och känslomässiga värden är också viktiga faktorer att ta i beaktning när man beräknar kostnaderna och nyttan av ett projekt. Man bör dessutom beräkna livslängdskostnader och inkludera ett längre tidsperspektiv när man planerar ett projekt.

Det fysiska och inneboende värdet a den naturliga miljön måste också skyddas och värderas - uträkning av vårt ekologiska fotavtryck, skapandet av stängda avfallscykler och en beräkning av ekosystemtjänster är bra steg emot att åstadkomma detta.

“Vi behöver platser som vi kan relatera till.”

Platsskapande

Platsskapande är både en idé och ett verktyg. Det handlar om att skapa anknytningar mellan personer och de platser de använder – om att uppmuntra människor att forma och förbättra sin närmiljö för att påverka skapandet av deras framtida stad. Platsskapande kan också användas för att skapa en koppling till platsens historiska rötter och evolutionen till vad det är idag. Det kan vara ett redskap för att belysa något eller ändra folks uppfattning om platsen, eller som ett sätt för att bjuda in och skapa ett intresse genom oförutsedda, temporära aktiviteter eller mer permanenta förändringar.

Platsskapande är när människor själva skapar det grannskap eller stad de vill ha och bör vara en högt prioriterad del av framtida stadsutveckling.

“Det handlar om att koordinera och leda människor och projekt.”

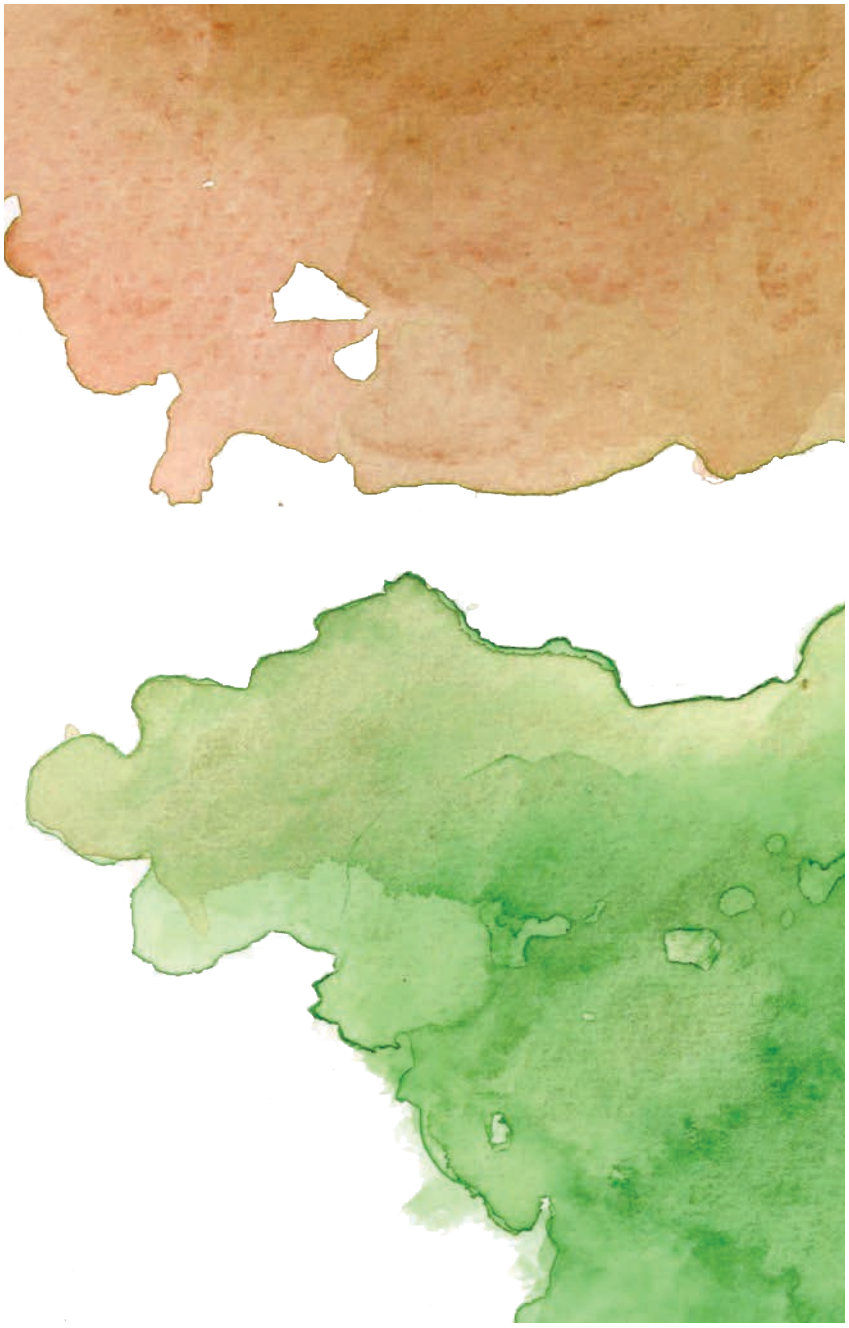

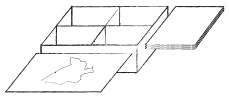
Projektplanering & Integration

Ett projekt är ett temporärt arbete mot ett resultat eller slutprodukt – det definieras av en början och ett slut och är ofta beroende och begränsat av finansiering. Effektiv planering och integrering av aktiviteter och resurser, är därför nödvändigt för att kunna koordinera och sköta ett projekt.

Inkluderat i resurser är tid, arbetskraft och pengar. Ledarskap och samarbete är också de nyckelelement för bra projektledning.

5. PROJEKTETS RESULTAT

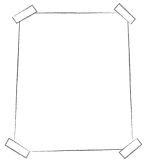

VERKTYGSLÅDAN

KARTAN ÖVER SOCIALA NÄTVERK

PROCESSEN OCH SCENARIERNA

På grund av den begränsade tid vi hade för detta projekt, lyckades vi inte utveckla den kvantitet och det djup av korten som vi ursprungligen strävade efter. Men vi ser detta projekt som ett pågående arbete och hoppas kunna fortsätta att utveckla innehållet i denna verktygslåda. I den aspekten, idén om att uppbyggnaden av verktygslådan är pågående stämmer överens med ett av våra huvudmål – att kontinuerligt testa och förbättra processer genom användning och utvärdering.

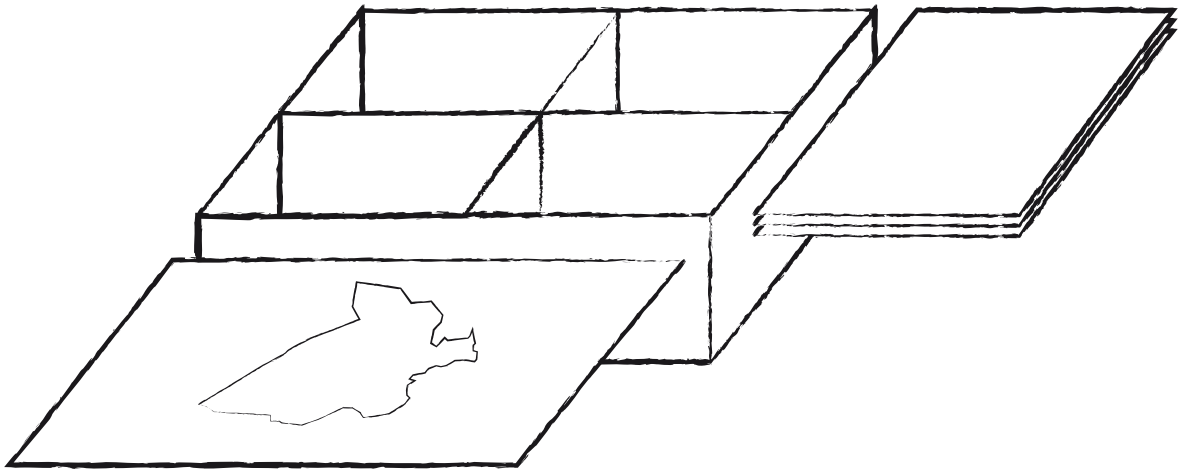
INTRODUKTION AV VERKTYGSLÅDAN – *Något du kan använda och ta på*

Vår vision för verktygslådan är att den ska innehålla ett antal olika kort för diverse syften och användningsnivåer. Vår intention är att verktygslådan kan omformas och skräddarsys för varje specifikt projekt, beroende av projektets sammanhang, skala och erfarenheter eller expertis hos användarna.

Broschyren i lådan förser er med användbar information om hur man läser korten och innehåller en ordlista på vanligt förekommande termer och ord. Syftet med metod- och teorikorten är att ge en kort sammanfattning av varje metod eller teori och föreslå verktyg och tekniker som man kan använda som stöd till dessa. Verktygskorten innehåller mer specifik och praktisk information om hur man kan angripa olika problem. På varje kort finner man också några tips och hinder som relaterar till varje specifikt verktyg eller teknik. Lådan innehåller också detta häfte med mer detaljerad information och referenser för fördjupad användning.

TOOLBOX CONTENTS

- Broschyr- Hur man läser korten
- Kort – Teori
- Kort – Metoder
- Kort – Verktyg
- Lock – Karta över Vänersborg
- Rapport – För fördjupad läsning

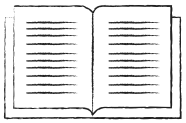

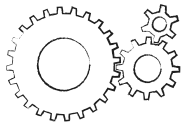
STRUKTUR AV VERKTYGSLÅDANS INNEHÅLL

STRATEGISKA FOKUSOMRÅDEN

TEORIER (under utveckling)

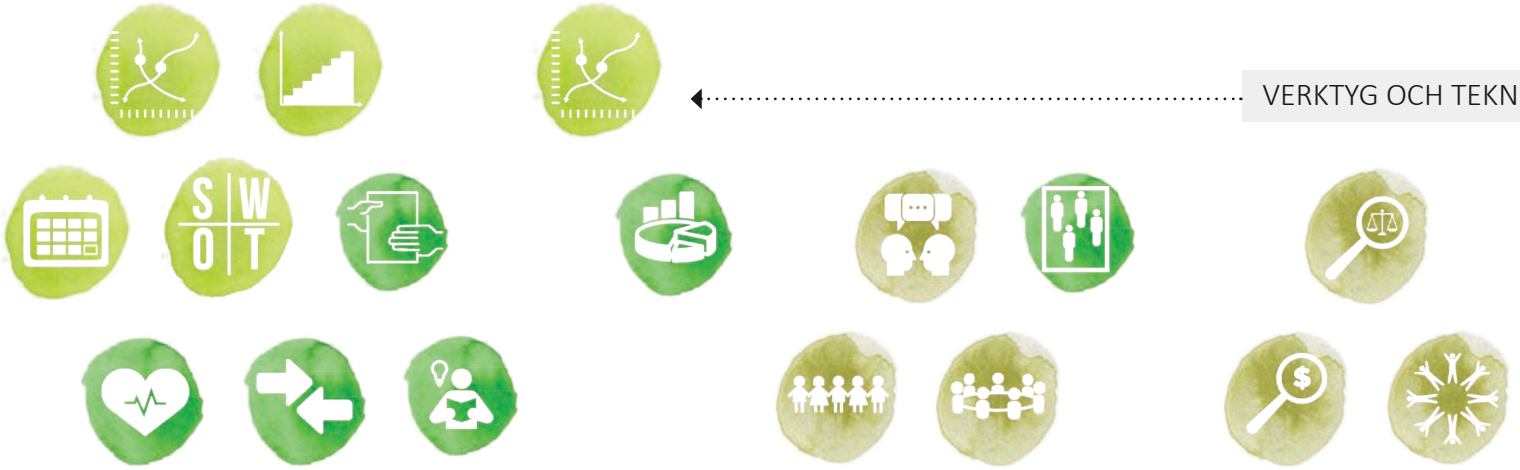

METODER (under utveckling)

VERKTYG OCH TEKNIKER

IMPACT GRAPH

TIME

1-2 hours

INFORMATION

Place the project or strategy in the graph at the scales it shall be implemented. Draw feedback arrows to other levels where you see it may also impact.

TIPS

The graph can be used both for formulating an idea or evaluating a finalised project. It can also be used to identify other supporting strategies that may be needed.

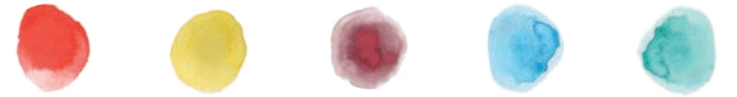
HAZARDS

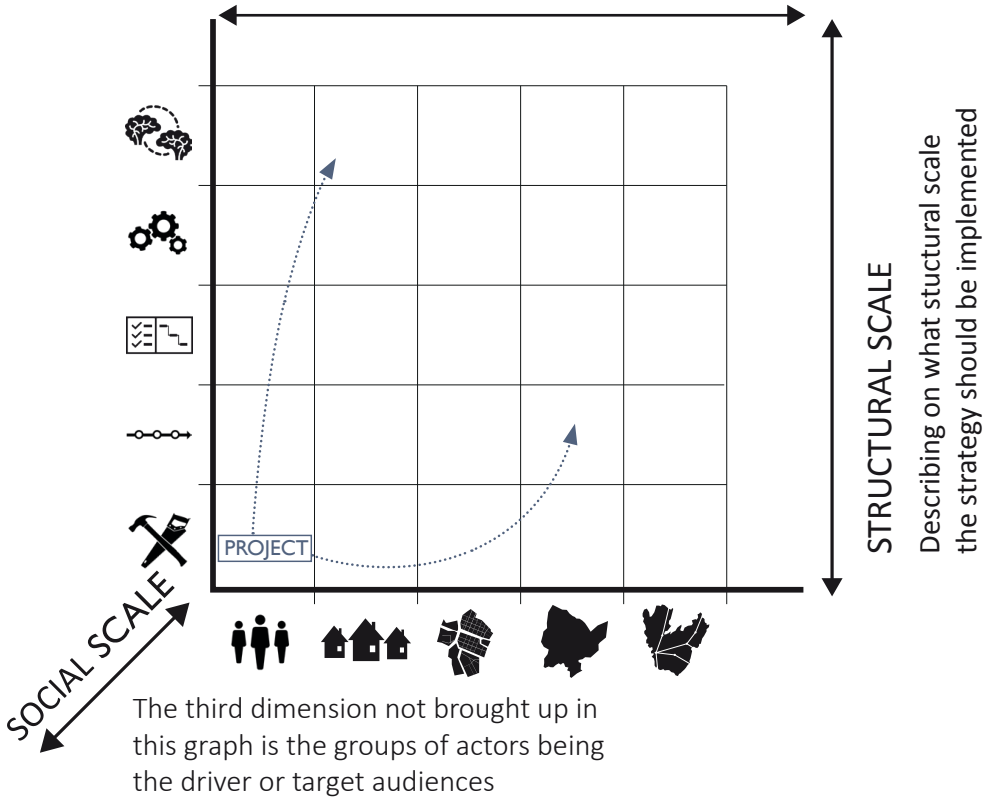
Don't forget to take the social scale into account. Who will initiate the project? Who is the target audience for this project?

A tool for evaluating the implementation of a project at different scales

Closing the gap of...

CULTURAL
How we think about what needs to be done. Our common cultural values and believes

SYSTEM
How we make sure it get done. Structures set by cultural values and ideas affecting policymaking

POLICY
What must be done as well as why and when. Strategic and long-term demands and support for the development of processes

PROCESS
How we do it. Methods and objectives for creating good projects

PROJECT
Doing it. Within a timeframe and budget often with some kind of physical outcome

HOUSEHOLD
The individual scale

NEIGHBOURHOOD
Sub-urban areas or small village communities

DISTRICT
Within the municipality, like the city of Vänersborg, Vargön, Brålanda etc.

MUNICIPALITY
The administrative and geographical area of Vänersborg municipality

REGION
Trestad, Fyrbodal or the entire Västra Götaland

STAGING STEPS

TIME

1-5 hours

INFORMATION

Divide your project into different steps depending on the time and the money you have. Individual steps can be delivered separately but build up to a larger whole.

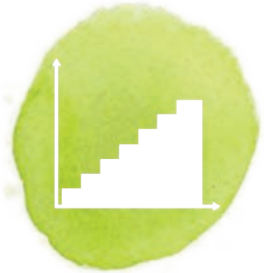
TIPS

Make the first step easy to accomplish. This helps build momentum and promote a sense of accomplishment early on.

HAZARDS

Try to be realistic: things usually take longer and cost more than you expect. Ideally you should allow a contingency for time, money and people.

Don't get disheartened if you don't reach all the steps. Achieving just the first step is a success

Closing the gap of...

För tillfället är korten i verktygslådan enbart skrivna på engelska. I vårt fortsatta utvecklande av Verktygslådan hoppas vi kunna översätta dessa till svenska och möjligen andra språk. Vi tror att en viktig del av bra kommunikation är att vända sig mot en varierad målgrupp – och att erkänna att folk talar olika språk är bara en del av detta. Vi hoppas också kunna göra vår Verktygslåda tillgänglig online så att dess användning inte är begränsad till en fysisk plats och den blir då tillgänglig för fler människor.

INTRODUKTION AV KARTAN ÖVER SOCIALA NÄTVERK – *Gör det du inte kan se synligt*

Kartan över sociala nätverk identifierar både fysiska och icke-fysiska sociala element som relaterar till Vänersborgs kommun.

Vi bestämde oss för att utforma kartan för att först illustrera den fysiska spridningen av invånare över ett flertal centrum, samhällen och landsbygdsområden (Se 'fysiska knytpunkter'). Alltför ofta i kommuner ligger fokus på de större centrumen och landsbygdsområdena glöms bort. Kartan visar att det finns fysiska flöden mellan dessa platser och Vänersborgs stadskärna (Se 'fysiska flöden'), men dessa mindre orter och deras invånare måste uppmärksammas och stödjas i egen rätt.

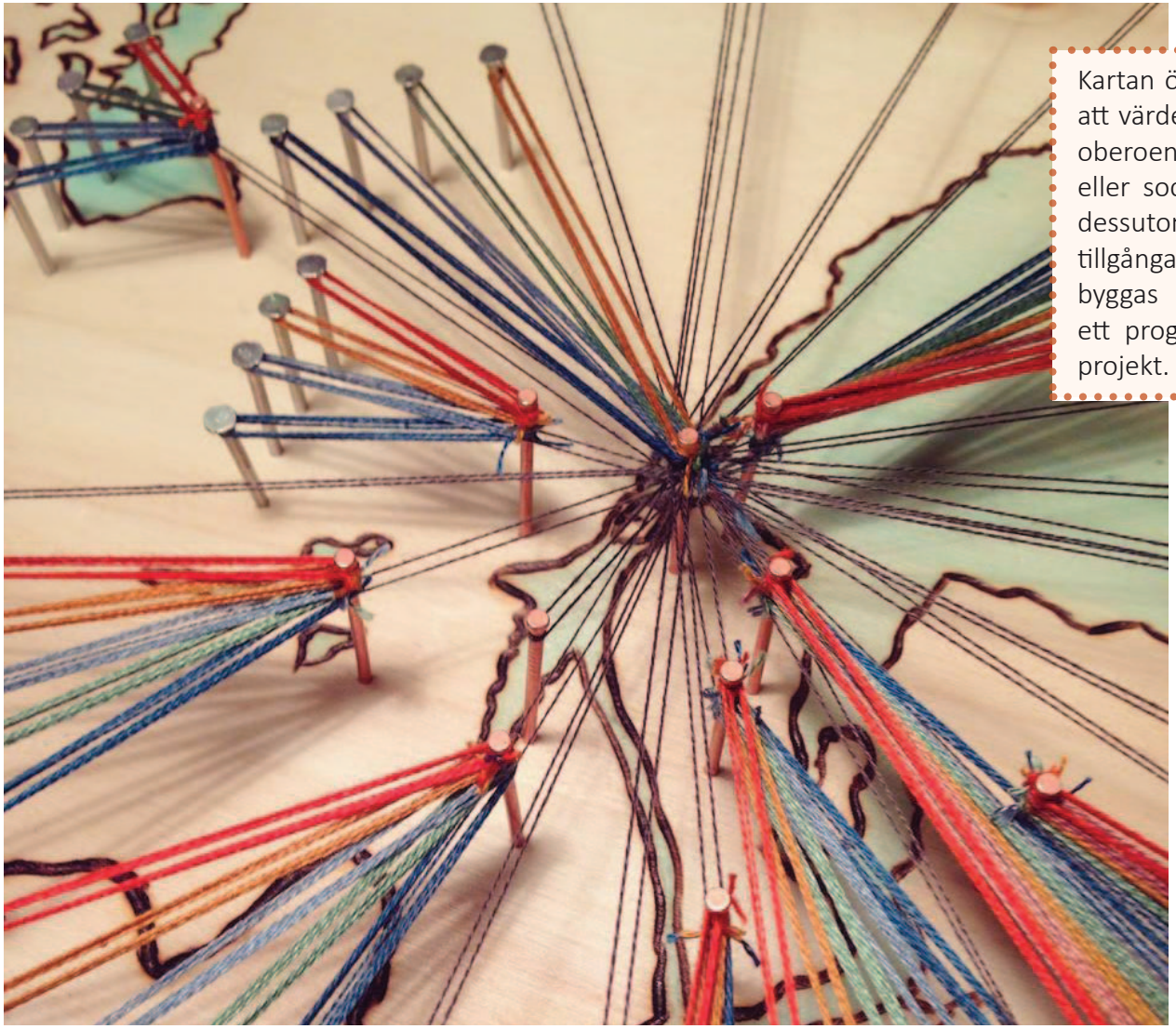
Dessutom visar kartan ett antal icke-fysiska sociala tillgångar. De sex (6) olika kategorier av sociala tillgångar (Se 'icke-fysiska flöden') representeras av olikfärgade snören. Varje snöre som representerar dessa tillgångar är baserat på svar från Vänersborgs invånare. Dessa kommer från en enkät vi utformade eller från våra intervjuer och det dialogmöte vi deltog i. *(se bilaga för komplett resultatet från enkäten)*

Som kartan och resultaten från vår enkät illustrerar önskar flera invånare att de kunde vara mer aktivt involverade i deras samhälle och nämner att de kan bidra med en eller flera av kategorierna för sociala tillgångar. Viktigt att notera är att dessa erbjudanden inte enbart kommer från Vänersborgs centrala delar utan även från ett antal förorter, mindre orter och landsbygdsområden i kommunen.

ELEMENT I KARTAN ÖVER SOCIALA NÄTVERK

- Fysiska knytpunkter för centrum eller orter
- Fysiska flöden av människor
- Icke-fysiska och sociala tillgångar
    - Kunskap
    - Handledning
    - Nätverk
    - Resurser
    - Tid
    - Energi

Kartan över sociala nätverk visar vikten av att värdesätta kunskapen hos alla invånare oberoende av deras geografiska läge eller socioekonomiska status. Det belyser dessutom den stora potential i sociala tillgångar och nätverk som skulle kunna byggas upp om kommunen utvecklade ett program för att gynna samhällsledda projekt.

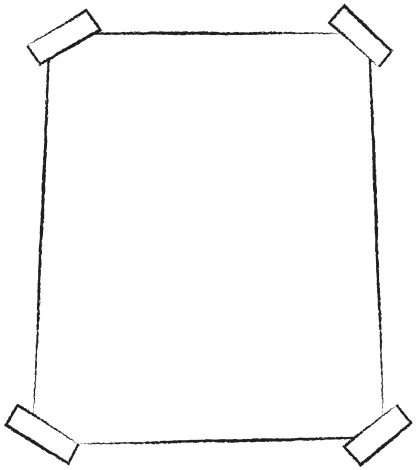
Förutom ett fysiskt resultat, något som folk kan se och uppleva, bidrar ett aktivt deltagande i småskaliga projekt, till att skapa en starkare gemenskap och bygga ett större ömsesidigt ansvar mellan invånarna och kommunen. Processen vi föreslår är tänkt att hjälpa till att underlätta kommunens arbete, för en utökning av småskaliga och lokalt ledda projekt. Vi anser att dessa projekt bör ske på en distrikt- eller grannskapsnivå och att föredra, startas av medlemmar av det lokala samhället.

Helst bör projekt stödjas av ett nätverk av människor från både det lokala och andra delar av samhället. Institutioner inklusive kommunen och företag bör också ha roller som innefattar stöd och mentorskap. Avslutningsvis anser vi att det är viktigt att de slutliga användarna är engagerade genom hela projektet, detta kommer trots allt att ha en direkt påverkan på dem. Vi beslutade att utforska olika roller som de ovan nämnda aktörerna kan agera i processen för att se hur projektets resultat kan påverkas.

INTRODUKTION AV PROCESSEN – *Våra steg i processen*

I detta häfte och på vår poster kan du läsa vår hypotetiska berättelse som identifierar de olika stegen i vår föreslagna process. Du kan också läsa profilerna om de olika aktörer som figurerar i vår berättelse och följa hur de blev involverade under projektets gång. Vi presenterar tre alternativa scenarier för att illustrera hur olika beslut kan leda till varierande resultat.

Processen identifierar också i vilken fas varje 'steg' inträffar och vilket strategiskt fokusområde det främst relaterar till. Till flera av stegen indikeras dessutom ett motsvarande verktygskort. Det är viktigt att notera att ett 'steg' kan täcka flera strategiska områden och ett verktygskort kan användas vid flera 'steg' och i olika faser av ett projekt.

ELEMENT I PROCESSEN

- Bakgrundsinformation till berättelsen
- Hypotetiska profiler över karaktärer från berättelsen
- Projektets faser
- 'Steg' i processen
- Verktyg som stöd vid olika 'steg'
- Tankar från de olika karaktärerna
- Tre (3) möjliga scenarier

VERKTYGSKORT FÖR MER INFORMATION

Verktygskort

PROJEKTFASER

Inledning

Planering

Inlämning

Avslutning

STRATEGISKA OMRÅDEN

Projektplanering & Integration

Deltagande & Engagemang

Samarbete & Samskapande

Kunskapsutbyte & Kommunikation

Mångdimensionellt värde

Platsskapande

Se Verktygslåda och Rapport för mer information

PROCESSEN – *En berättelse om Brålanda*

För att illustrera och förtydliga detta har vi skrivit en fiktiv berättelse som är grundad på intervjuer och dialoger med invånare i Vänersborg. Denna fiktiva berättelse utspelar sig i det lokala samhället, Brålanda. De åtgärder och möjliga scenarier som kan uppstå längs denna resa har skapats av oss.

Här är bakgrundsinformation till vår berättelse:

- I Brålanda, Vänersborg kommun
- Fokus på huvudgatan, Storgatan

- Attraktiv, tillgänglig och levande huvudgata
- Ökat intresse och fler besökare från andra delar
- Ökat intresse för affärsverksamheter

- I dagsläget är gatan oattraktiv och saknar karaktär
- Saknar anpassning efter väderförhållanden
- Saknar sittplatser och begränsad tillgänglighet
- Affärsverksamheter minskar och butiker stänger ner
- Begränsade och få årliga event

- Upprätta delad vision i samhället för huvudgatan och dokumentera detta i en plan
- Genomföra småskaliga renoveringar till gatu-och skyltfönster över tid

- Fler årliga events
- Progressiva tillägg varje år
- Större förbättringar vart femte år

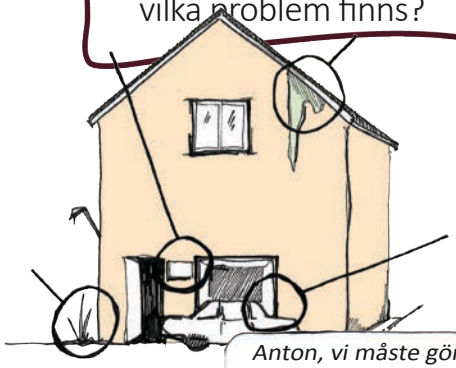

- Företagare, samhället och kommunen

1 ÄMNE

Vad är frågeställningen och vilka problem finns?

SWOT

Anton, vi måste göra något åt butikens framsida. Den är inte inbjudande för kunderna!

2 IDÉER OCH MÅL

Vilken är vår idé eller vision?

Jag håller med Sara. Men det är inte bara vår plats som behöver förbättras ... samhället behöver en vision och strategi för att förbättra hela huvudgatan i Brålanda.

4 KOMMUNIKATION

Vem mer behöver vi tala med?

Hej Roxanne! Vet du om någon i företagsföreningen skulle vara intresserad av att hjälpa oss att utveckla en plan för att förbättra huvudgatan i Brålanda?

Ja, du borde tala med Sven i baren och restaurangen. Jag är säker på att han skulle vara intresserad av din idé.

3 3. STRATEGIER

Hur kan vi förverkliga det?

IMPACT GRAPH

START

Projektfaser

inledning

Steg i processen

0 1 2 3 4

STAGING STEPS

5. NÄTVERK

Vem kan hjälpa oss?

Sven, vad tycker du om vår idé att förnya huvudgatan i Brålanda?

Anton, jag tycker det är en mycket bra idé! Vi renoverade min butik förra året och det var en stor förbättring. Mina vänner, Anders och Klara, och jag skulle gärna vilja hjälpa till.

6 KOSTNADER

Har vi råd?

7. TID

Hur lång tid krävs?

Vi har inte råd att göra det på vårt eget ... men om vi går samman med andra ägare, delar våra resurser och arbetar etappvis med projektet under flera år så det är kanske möjligt?

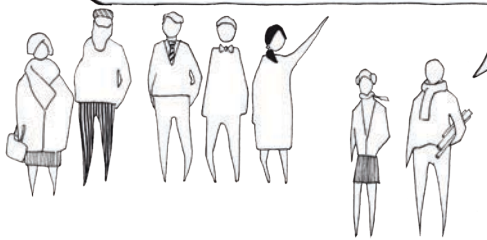

HEALTH CHECK

8 UTVÄRDERING

Är vi redo att gå vidare till planeringsfasen?

Hej, jag heter Pontus och det här är Malou, kommunens ansvarige för processer och projekt. Vi talades vid i telefon om ditt förslag ...Vi kan tyvärr inte erbjuda stora summor pengar, men vi vill gärna diskutera mer om huruvida vi kan stödja dig ...

9. INFORMATION

Vilken information behöver vi?

WORKSHOPS

Ok Anton, kan du kontakta Pontus och ta reda på om någon av kommunens avdelningar har planer för gatan. Sven, vad tror du att vi behöver veta?

Jag tror att vi måste hålla ett öppet möte där alla från samhället kan komma och dela sina idéer ...

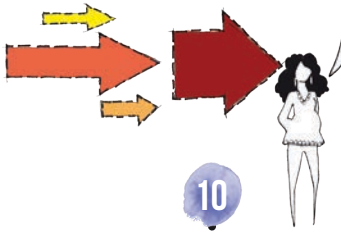
Ja, och vi bör ta reda på vem som äger bilparkeringen intill järnvägen ... det skulle det vara en bra plats för marknader.

10 INRIKTNING

Vilka andra projekt finns som vi skulle kunna samarbeta med?

Mitt namn är Leila och jag är en lokal konstnär från Vänersborg. Jag är intresserad av att organisera ett årligt evenemang som syftar till att främja samhällsengagemang på offentliga platser. Jag tror att det skulle vara perfekt för Brålanda.

11 FÖRDELAR

Vem kan dra nytta av vår idé och vad skulle de vilja se i projektet?

VALUE ANALYSIS

Jag skulle vilja se ett par extra sittplatser längs gatan ... det är inget stort och märkvärdigt. Det räcker med några småskaliga saker som gör det trevligare för oss som går längs gatan. Och vi vill att tågen saktar ner när de kommer genom staden! Det är så högljudda och farliga!!!

Mitt namn är Jakob och jag är en lokal bonde. Jag skulle vilja se en plats där jag kan sälja mina råvaror. I utbyte kan jag hjälpa till om du behöver hjälp med maskineri.

Projektfaser

planering

9 10 11

12 ENGAGEMANG

Vem mer kan bidra med hjälp?

Mitt namn är Ingrid och jag äger det lokala hotellet. Jag har massor av idéer om att öka turismen i Brålanda. Dessa kan jag kan bidra med.

Mitt namn är Simon och jag är en lokal affärsman. Jag kan vara din mentor och ge dig råd om hur du kan hantera din ekonomi och hjälpa dig att ansöka om finansiering.

Hej, jag är Lena från Göteborg och arbetar som konsult. Jag har tidigare bott i Brålanda och vill gärna vara involverad i samhället ... jag kan bidra med min design expertis och mina kontakter i regionen.

12

12

13 RESURSER

Vilka resurser har vi tillgång till och vilka saknar vi?

Kommunen har inte en stor budget för detta... men vi kan erbjuda er stöd väl under projektets gång, till exempel med kostnader om byggnadstillstånd och förhandlingar angående tågen. Vi kan också försöka se om man kan slå ihop våra projekt.

Så du behöver pengar? Tja mitt företag, Trollhättan Energi, kan hjälpa dig med det! Vi har startat ett initiativ för att ge små bidrag till lokala grupper för att stödja lokalt ledda projekt i regionen.

Vi har människor i samhället som erbjuder sin tid, energi och kunskap ... och Roxanne är igång med att kontakta folk i hennes nätverk ... men vi har fortfarande inte några pengar!

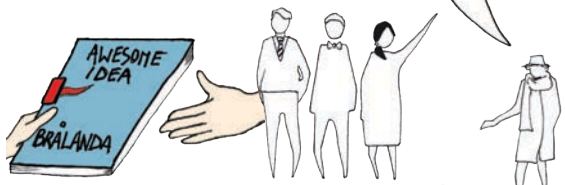
13

13

14 PERMISSION

Do we need permission?

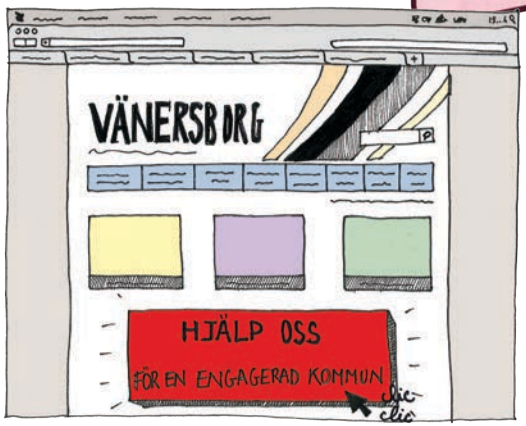
Hej, jag heter Rasmus och jag är den lokala politikern. Pontus berättade om ditt projektförslag ... det låter som en bra idé och jag vill erbjuda mitt stöd. Låt mig hjälpa dig med att skriva ansökan till polisen om tillstånd till ett litet projekt på offentlig plats.

HEALTH CHECK

15 UTVÄRDERING

Är vi redo att gå vidare till "inlämningsfasen" ??

Du har kommunens stöd också! Vi ser fram emot att arbeta med dig och kommer att hjälpa dig att hålla alla uppdaterade om projektet på vår nya samhällsengagerade webbsida.

Ja, jag är redo att hjälpa till! Låt oss börja med att hålla ett evenemang där alla är välkomna att träffa varandra och dela sina visioner.

14 — 15

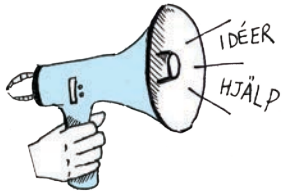
Projektfaser: planering

14 — 15

16 KOMMUNIKATION

För vem behöver vi berätta att projektet går vidare?

Att ha ett event är en fantastisk idé Leila. Jag ska informera alla i föreningen om detta. Vi kan också sätta upp affischer på alla lokala anslagstavlor.

17 INLÄMNING

Låt oss få det gjort!

HEALTH CHECK

Detta event är så kul och häftigt! Vem skulle trott att detta skulle ske i en sådan här liten stad?! Gustaf, Jag är glad att du föreslog vi skulle bo på vandrarhemmet.

Vilken rolig dag mamma! Kan vi komma igen nästa år?? !! Jag vill skapa något ännu större och bättre!

Det är skönt att det äntligen finns något annat för tonåringar att göra i denna stad!! Nu har jag ny erfarenhet, bygga veranda, som jag kanske kommer att skriva in i mitt CV.

inlämning

16

16

17

17

18 RESULTAT

Vad tycker folket om resultatet?

COMPARISON

Låt oss gå och titta på marknaden där borta. Kanske kan vi till och med få arbete på en lokal gård? Jag skulle vilja bo i Brålanda lite längre tror jag.

När jag blev involverad i projektet tänkte jag att jag skulle bidra med att förbättra torget där jag senare kunde ha ett marknadsstånd. I slutet av projektet känns det som jag har hjälpt att åstadkomma så mycket mer!

Det var fantastiskt att få vara med i ett projekt med så många passionerade människor som vill skapa ett bättre samhälle! Jag ska definitivt fortsätta att vara involverad!

18

REGISTER

19 SATSNING

Hur bidrog människors engagemang till att ändra vårt projektresultat?

Sven, Klara och Anders tack för ert stöd !!! Vi kunde inte ha fått detta att hända utan ert engagemang. Och även alla andra för den delen! Det är så härligt att se hur vi kan hjälpa samhället att utvecklas med en gemensam vision. Detta har gett oss alla en anledning till att göra ett långsiktigt åtagande i att förbättra Brålanda och fortsätta bygga på denna gemenskap.

19

20 20. LÄRDOMAR

Vad kan vi förbättra till nästa gång?

Nästa gång, tycker jag att vi borde hitta ett sätt att få mer av de deltagande ungdomarna tidigare in i projektet. Mustafa var så entusiastisk och full av nya idéer för framtiden!

20

Projektfaser

avslutning

18 19 20

21 KUNSKAP

Vem kunde dra nytta av att höra våra historier och erfarenheter?

Saras och Antons projekt, vill vi gärna skriva en artikel om i den lokala tidningen. Lena har också föreslagit att det skulle vara ett bra exempel för att visa andra samhällen om hur de också kan få sina idéer förverkligas!!

Kommunen vill se över om hur vi kan utveckla det här till ett pågående program ... inte bara om hur vi kan hjälpa olika samhällsgrupper i deras projekt, men också om hur vi kan främja fler gräsrotsinitiativ som denna! Vi måste hitta fler sätt där hela samhället kan vara involverat i skapandet av småskaliga projekt i på offentliga plaster.

21

21

22 ÖVERLÄMNING

Vem är den ansvarige nu när projektet är avslutat?

Vem är ansvarig??? Det är vi alla!!! Att arbeta tillsammans och bidra till projektet har gett oss alla ägarskap av projektet. Det har dessutom stärkt våra nätverk och varit roligt att se vad ett samhälle kan åstadkomma när vi alla arbetar tillsammans!

22

22

SLUT

INTRODUKTION AV SCENARIERNA – *Vilken väg skulle du vilja ta?*

De tre (3) möjliga scenarier som presenteras ger exempel på hur olika beslut och åtgärder under hela processen kan leda till varierande resultat. Kom ihåg att inte avskräckas av ett första resultat, det kan leda till ett bättre alternativ. Faktum är att nå till exempel ett resultat som liknar vårat i Scenario Ett, kan ge dig erfarenhet och på lång sikt leda till ett ännu bättre slutresultat.

SCENARIO ETT: PROJEKTET ÄR AVVISAT

"Projektidén är bra men saknar tillräckligt med resurser och planering för att drivas vidare till ett lyckat resultat."

Kommunen gav inte projektet sitt stöd på grund av brist på struktur och detaljer i förslaget. Det är viktigt att titta på allt i en process, särskilt hanteringen av människor, tid och pengar. Avslag på förslaget betyder inte alltid att starta om igen- det rekommenderas att initiativtagaren noterar tidigare feedback som givits, granskar dess förslag och bygger vidare på detta genom att gå tillbaka i processen.

SCENARIO TVÅ: PROJEKTET ÄR ACCEPTERAT OCH REDOVISAT

“Den första etappen av projektet att förnya Storgatan i Brålanda är klar. Det är dags att finna nöje i resultaten, men också att utvärdera arbetet och börja planera inför nästa steg. “

Låt oss se vad som fungerade och vad som inte gjorde det. Var allas röster hörda? Vem är nöjd? Vem är inte det? Varför?
Dessa reflektioner bör sedan användas för att informera vid överlämnande av nästa steg i projektet. Reflektionerna svarar på frågorna om hur hela processen kan förbättras och hur resultaten kan inspirera till andra handlingar och insatser.

SCENARIO TRE: ETT PROGRAM FÖR ATT STÖDJA UPPSTART AV LOKALT LEDDA PROJEKT

“Det är möjligt för ett framgångsrikt projekt att inspirera många fler efter det!”

Efter framgången med projektet i Brålanda är medborgarna, förvaltare och andra över hela Vänersborgs kommun inspirerade av att fortsätta och utöka initiativet. För att öka medborgarnas engagemang och göra det möjligt att förverkliga fler åtgärder på offentliga platser, behöver den befintliga processen förenklas och göras mer tillgänglig för alla.

SCENARIERNA – *Hur skulle framtida Brålanda kunna se ut?*

Allé med plantering av björkar:

- Plantera träd tillsammans i samhället
- Tilltalande och synlig entré in till staden
- Avskärma järnvägen

Tillfälliga marknader på smågator

- Sprider aktivitet från stortorg till mindre gator
- Uppmuntrar till högre försäljning för Second-hand butiker

Den årliga PARKeringsdagen:

- Främjar till mindre bilanvändning
- Uppmuntrar till samarbete och samspel
- Möjlighet för ungdomar att ha en ledande roll

ELEVATION A-B AV EN SEKTION AV STORGATAN PÅVISAR MÖJLIGHETER TILL FRAMTIDA PROJEKT SOM SKA HÅLLAS UNDER EN TIDSPERIOD (ej i skala)

Vårt förslag är att småskaliga projekt på offentliga platser kan ha en stor inverkan på samhället. Vi menar på att det inte behöver kosta stora summor pengar, ta lång tid eller endast genomföras av kommunen och stora byggföretag. Sektionen nedan togs fram för att illustrera hur projekt på offentliga platser successivt kan byggas och ledas av folket i det lokala samhället.

Tillfälliga utställningar och sittplatser:

- Använder tomma utrymmen
- Länkar till torg
- Skapar en mötesplats

Utomhusservering:

- Utökar baromrade för restaurang och även tillgänglighet för allmänheten

SCENARIERNA – *Vilka är aktörerna i processen?*

INITIATIVTAGARE - “Individen eller den grupp människor som har en idé och sätter bollen i rullning, för att sedan leda projektet.”

INSTITUTIONER - “Personer som är del av stadens styre, till exempel politiker, anställda på kommunen eller andra institutioner som har en maktposition och ansvar för beslutsfattande.”

NÄTVERK - “Individer eller grupper av människor som stöttar initiativtagarna och bidrar till projektet.”

ANVÄNDARE - “Samhällsmedborgare som påverkas av projektets resultat och som hjälper till och bidrar till projektet i dess olika stadier.”

INITIATIVTAGARE -
“Individen eller den grupp människor som har en idé och sätter bollen i rullning, för att sedan leda projektet.”

INITIATIVTAGARE
Butiksägare
Sara & Anton

Sara och Anton äger en second-handbutik på huvudgatan i Brålanda. De har haft butiken i fem (5) år och har de senaste åren märkt att försäljningen på gatan har minskat. Sara har funderat på olika sätt för att gynna affärerna och tillsammans med de andra butiksägarna, kommunen och invånarna förbättra gatan.

NÄTVERK - "Individer eller grupper av människor som stöttar initiativtagarna och bidrar till projektet."

NÄTVERK
Ordförande för den lokala företagarföreningen.
Roxanne

Roxanne är ordförande i den lokala föreningen för företagare i Brålanda. Hon har hört samma historia om avtagande affärer från många butiksägare. Roxanne fruktar att saker kan bli värre och leda till att många företag tvingas stänga igen. Detta om ingen förändring sker snart.

NÄTVERK
Konsult
Lena

Lena är konsult och har tidigare bott i Brålanda men nu bor och arbetar hon i Göteborg. Lena flyttade från Brålanda för 3 år sedan pga. hennes arbete men har fortfarande många kopplingar till staden. Hon vill hitta ett sätt att fortsätta vara delaktig i samhället.

NÄTVERK
Butiksägare och medborgare
Sven, Anders & Klara

Sven äger restaurangen och baren på huvudgatan i Brålanda och har också sett nedgångar i affärererna de senaste åren. Förra året renoverade Sven framsidan av sin restaurant med hjälp av hans vänner Anders och Klara, Efter att ha gjort detta såg han en förbättring i affärerna och ett flertal kunder kommenterade att hans restaurang blivit trevligare.

NÄTVERK
Lokal konstnär
Leila

Leila är en lokal konstnär som bor i Brålanda. Hon vill skapa intresse för konst och kultur genom offentlig konst. Leila funderar även på att inleda en årlig «PARKerings dag» ett event som främjar minskad bilanvändning.

NÄTVERK VD för Trollhättan Energi
Phillip

Phillip är VD för Trollhättan Energi, ett lokalt energibolag i området. Företagets styrelse har beslutat att utveckla ett initiativ för att ge små bidrag till lokala grupper för att stödja lokala projekt i regionen.

NÄTVERK
Lokal familj
Stina, Björn, Anna and Max

Familjen Larsson har bott i Brålanda i många år. De försöker att handla lokalt men finner det svårare eftersom alltfler butiker stängs ner. Stina ogillar att huvudgatan inte är anpassad efter olika väderförhållanden och de smala stigarna i vissa områden. Hon skulle också vilja ta med hennes äldre far för att handla på huvudgatan, men undviker detta eftersom han har svårt att gå långa sträckor. Tyvärr finns det inte många platser för honom att stanna och vila längs gatan.

NÄTVERK
Hotellägare
Ingrid

Ingrid flyttade nyligen till Brålanda efter att ha köpt ett lokalt hotell. Ingrid är full av entusiasm och energi. Hon vill hjälpa sitt nya grannskap och letar efter lösningar för att locka fler turister till staden.

NÄTVERK
Affärsman
Simon

Simon är en lokal affärsman som nu arbetar med investmentbanker i hela regionen. Innan Simon började arbeta på bank ägde han sin egen butik. Simon vill nu dela sin kunskap och erfarenheter med andra så att de kan få samma framgång.

INSTITUTIONER - “Personer som är del av stadens styre, till exempel politiker, anställda på kommunen eller andra institutioner som har en maktposition och ansvar för beslutsfattande.”

INSTITUTIONER
Planarkitekt
Pontus

Pontus är planarkitekt och arbetar för Vänersborgs kommun. Han har undersökt sätt att förbättra karaktären och gaturummet i de mindre centrumen i kommunen, såsom Brålanda. Pontus tror att förbättringar av gaturummet är viktigt för att göra staden mer levande och för att gynna framtida utveckling och investeringar i området. Han har en mängd bra ideer för förbättringar men tyvärr finns det ingen budget för att finansiera hans förslag.

INSTITUTIONER
Tjänsteman för samhällsutveckling i kommunen
Malou

Malou är ansvarig för processer och projekt i kommunen och har arbetat med strategier med sin kollega, Pontus. Malou har märkt det starka sociala nätverk som finns i mindre städer som i Brålanda och vill hitta sätt att ytterligare stärka dessa anslutningar.

INSTITUTIONER
Lokal politiker
Rasmus

Rasmus har växt upp i Frändefors och är den lokala politikern för området. Han brinner för att göra en skillnad i samhället, men känner sig frustrerad över bristen på finansiering.

ANVÄNDARE -
"Samhällsmedborgare som påverkas av projektets resultat och som hjälper till och bidrar till projektet i dess olika stadier."

ANVÄNDARE
Lokal jordbrukare
Jakob

Jakob odlar själv grönsaker på sin gård nära Brålanda och vill sälja sina varor lokalt. Han levererar till några av de lokala butikerna, men skulle också vilja ha en plats på huvudgatan där han kunde ha ett litet trevligt marknadsstånd.

ANVÄNDARE
Lokal tonåring
Mustafa

Mustafa är en ung tonåring som bor i Brålanda och pendlar till Trollhättan varje dag för sina studier. Mustafa tyckte om att växa upp i en mindre stad, men känner att han saknar framtida möjligheter för ett deltidsjobb.

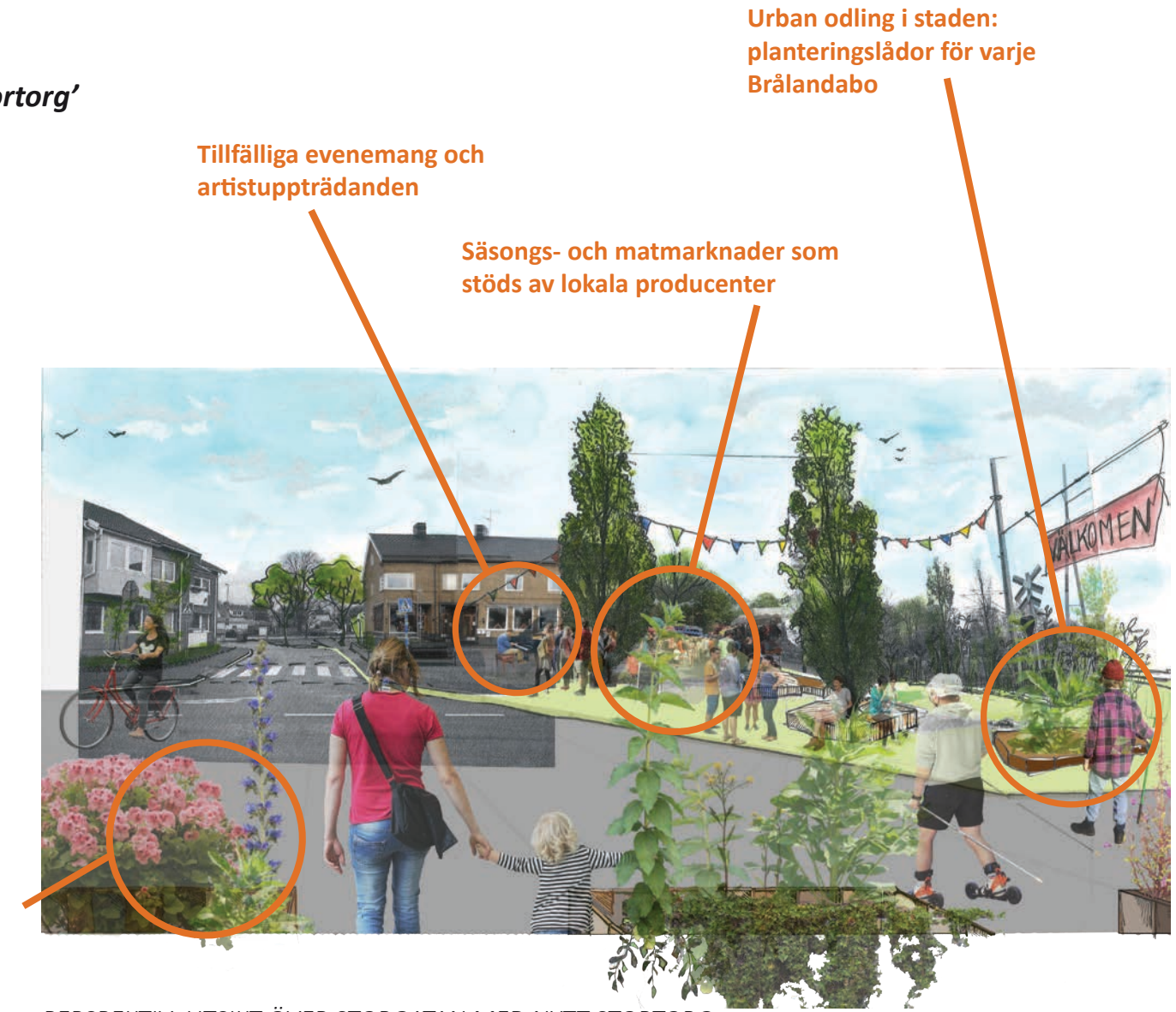

ANVÄNDARE
Backpackers
Gustaf & Alex

Gustaf och Alex är två sverigeresande backpackers som besöker Brålanda. De bor i det lokala hotellet och tycker om småstadscharmen. Men Gustaf och Alex tycker att huvudgatan ser tråkig ut och att anslutningar till busshållplatsen kan förbättras.

Förslag för Brålandas 'stortorg'

Vi beslutade att använda Brålanda som modell för att visa hur ett mycket enkelt projekt kan leda till förbättring av offentliga utrymmen inom Vänersborgs kommun. Perspektivet nedan illustrerar hur enkla element till det offentliga rummet kan förbättra upplevelsen och kvalitén för användarna. Vi ville också lyfta fram den stora potential som finns i nuvarande Brålanda och vikten av att investera i sådana tillgångar.

PERSPEKTIV: UTSIKT ÖVER STORGATAN MED NYTT STORTORG

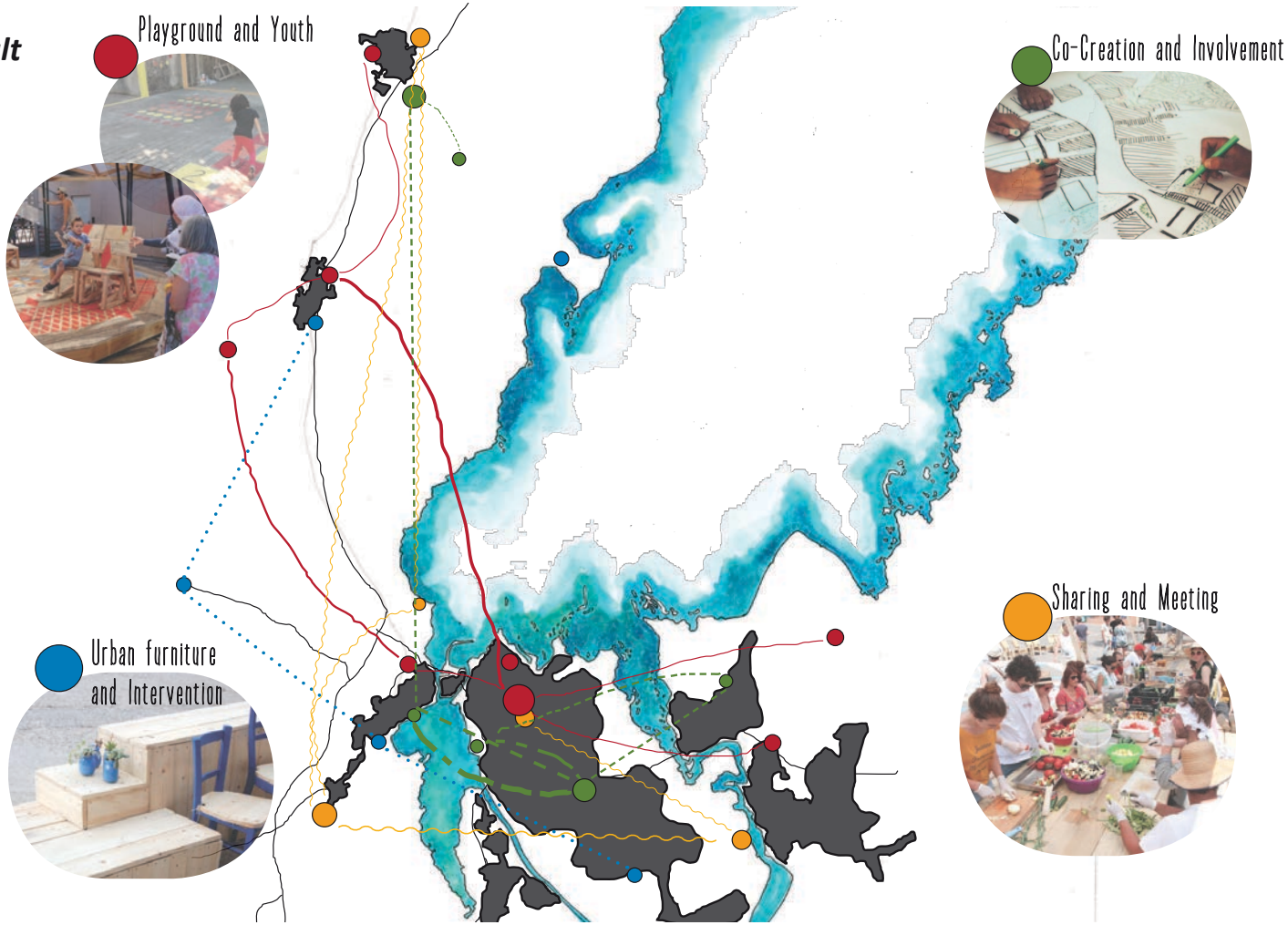
Vi tycker att det är viktigt att inte underskatta effekterna av ett enkelt gatuförnyelseprojekt som vårt förslag till Brålanda. Förslag som detta, där samhället inte enbart engagerar sig men också leder projektet, kan i många fall betyda mer än de fysiska förändringar som du kan se på gatan.

Vi anser att kommunen behöver underlätta och stödja fler småskaliga projekt. Detta för att medborgarna ska ha möjlighet till att ta en mer aktiv roll i samhället. Deltagandet kan bidra till att medborgarna tar mer ansvar, förvaltar och värnar mer om sin närmiljö. Det kan också hjälpa människor att känna sig integrerade och ge chans till att utöka sitt kontaktnät.

Utvecklaett program för lokalt ledda projekt

Vår vision för ett lyckat resultat i Brålanda med dess ökade engagemang från det lokala samhället kan inspirera andra till att göra liknande projekt. Viktigast av allt är att kommunen utvecklar ett program för att stödja småskaliga projekt. Detta kan påverka den nuvarande inställningen och på längre sikt öppna upp för nya möjligheter över hela kommunen. Avslutningsvis kan vår vision för ett framtida Vänersborg, leda till en hållbar utveckling av offentliga platser.

VÄGLEDANDE PLATSER OCH PROGRAMRESULTAT

«The absolute key to participatory programs is that something happens quickly and immediately… tangible results build trust and get things going quickly; it mobilises interests; and at least ensures there is a start towards a longer term strategic agenda.»

Nabeel Hamdi, Oxford Brookes University (UN Lecture Series)

6. REKOMMENDATIONER

FÖR KOMMUNEN – *Några saker att förbättra*

I slutet av vårt projekt kom vi fram till tre (3) viktiga slutsatser som ligger till grund för våra rekommendationer samt förslag till strategier för Vänersborgs kommun.

Dessa slutsatser är:

1. ***Leda genom att kliva tillbaka och skapa möjligheter för samhället att göra mer***

   Den roll som kommunstyrelsen innehar i dagsläget behöver ändras från att vara den viktigaste beslutsfattaren och leverantören till att vara en ledare styrd av samhället.

2. ***Fokusera på att skapa bra platser och inte bara på att bygga och klippa band***

   Kommunens ledning behöver ändra synsätt och inte endast lägga vikt på infrastruktur eller byggande utan fokus bör ligga på att skapa bra platser.

3. ***Främja en kultur där folk arbetar tillsammans och inte bredvid eller emot varandra***

   Den kultur som kommunen definieras av idag är konkurrens och fragmentering istället för att aktiv arbeta för samarbete, delad kunskap och att skapa tillsammans.

Dessa slutsatser föreslår grundläggande förändringar till hur dagens kommun styrs och hur dess relation med de lokala invånarna ser ut. Denna ändring är inte enbart riktad mot Vänersborgs kommun utan till alla styrelser världen över. Inriktning är en del av en växande insikt om att den nuvarande ledarrollen och styrningsmodellen inte är hållbar. Det krävs större deltagande från medborgarna och ett kollektivt ansvar. Dessa förändringar innebär betydande utmaningar och risker för kommunen – en investering av tid, människor och pengar kommer också att krävas.

Vi kom fram till dessa slutsatser genom våra efterforskningar och analyser, men även genom att lyssna på Vänersborgs invånare. I flesta fall var invånarna nöjda med den infrastruktur som kommunen förser dem med men känner trots detta att det kan förbättras.

Vad som var mer tydligt var att det finns starka känslor om att förhållandet mellan invånarna och kommunen bör förändras. En brist på redovisning till invånarna, otillräcklig kommunikation och dålig ekonomisk förvaltning var också ämnen som uttalades av flera invånare och dessa åsikter stöttades av resultaten från vår enkät.

(Se bilaga för komplett resultat från enkäten)

FOR THE MUNICIPALITY - *Some aspects to improve*

Med detta konstaterande har vi utvecklat (10) tio rekommendationer som representerar mindre steg för att uppnå dessa större och mer grundläggande förändringar.

Dessa rekommendationer är:

1. ***Sätt upp ett program med lämplig finansiering för att stödja lokalt ledda projekt på offentliga platser.***

   Denna finansiering bör inte vara bunden till en viss avdelning och bör vara öppen för alla medborgare i kommunen att ansöka.

2. ***Skapa en position inom kommunen för att hjälpa invånarna i utvecklingen av lokalt ledda projekt.***

   Denna person bör vara någon som kan svara på invånarnas frågor, hjälpa dem genom processen eller bara leda dem i rätt riktning.

3. ***I stället för stora, kostsamma och tidskrävande projekt, fokusera på att aktivera offentliga platser med småskaliga förändringar som kan genomföras under kort tid.***

   Dessa typer av projekt kan innefatta samhällsevenemang, tillfälliga installationer och offentlig konst.

4. ***Skapa en öppen databas som dokumenterar projekt och deras status, både samhällsbaserad och projekt som leds av kommunen***

   Denna databas över pågående projekt och vilka initiativ som finns tagna på offentliga platser bör hjälpa människor med följande; att hitta stöd genom att bygga ut sitt kontaktnät, anpassa sitt projekt med liknande insatser och undvika resursslöseri.

5. ***Gör om kommunens offentliga webbsida för att bli mer tillgänglig och ge tydligare information till invånarna.***

   Den nya webbsidan ska vara ett enkel och lekfull. Det ska vara kul att gå in på hemsidan och ta reda på information om kommunen, vad de olika avdelningarna arbetar med och vad som händer idag.

10 rekommendationer som bidrar till att:

… bygga starkare band med den lokala befolkningen
… skapa bra platser som människor uppskattar och njuter av
… arbeta tillsammans mot gemensamma mål

6 ***Använd varierande medel till kommunikation för att engagera samhället om pågående och kommande projekt.***

Detta bör innefatta att använda olika medier (tidningar, radio, anslagstavlor etc.) och ger även individen möjlighet att hålla sig uppdaterad personligen.

7 ***Sätt upp årliga mål för att samhällsengagemanget ska vara betydelsefullt.***

Målen bör övervakas och resultaten rapporteras tillbaka till samhället.

8 ***Skapa ett forum där invånarna kan lägga uttrycka sina idéer till förändringar i deras grannskap.***

Invånare är ofta experter på sin närmiljö- så ge dem möjlighet att hitta lösningar och inte bara problem.

9 ***Utveckla system för att delge befolkningen resultaten av kommunledda projekt.***

Systemet ska vara ett ömsesidigt utbyte mellan kommunen och invånarna- det bör möjliggöra för båda parter att både ge och ta emot respons.

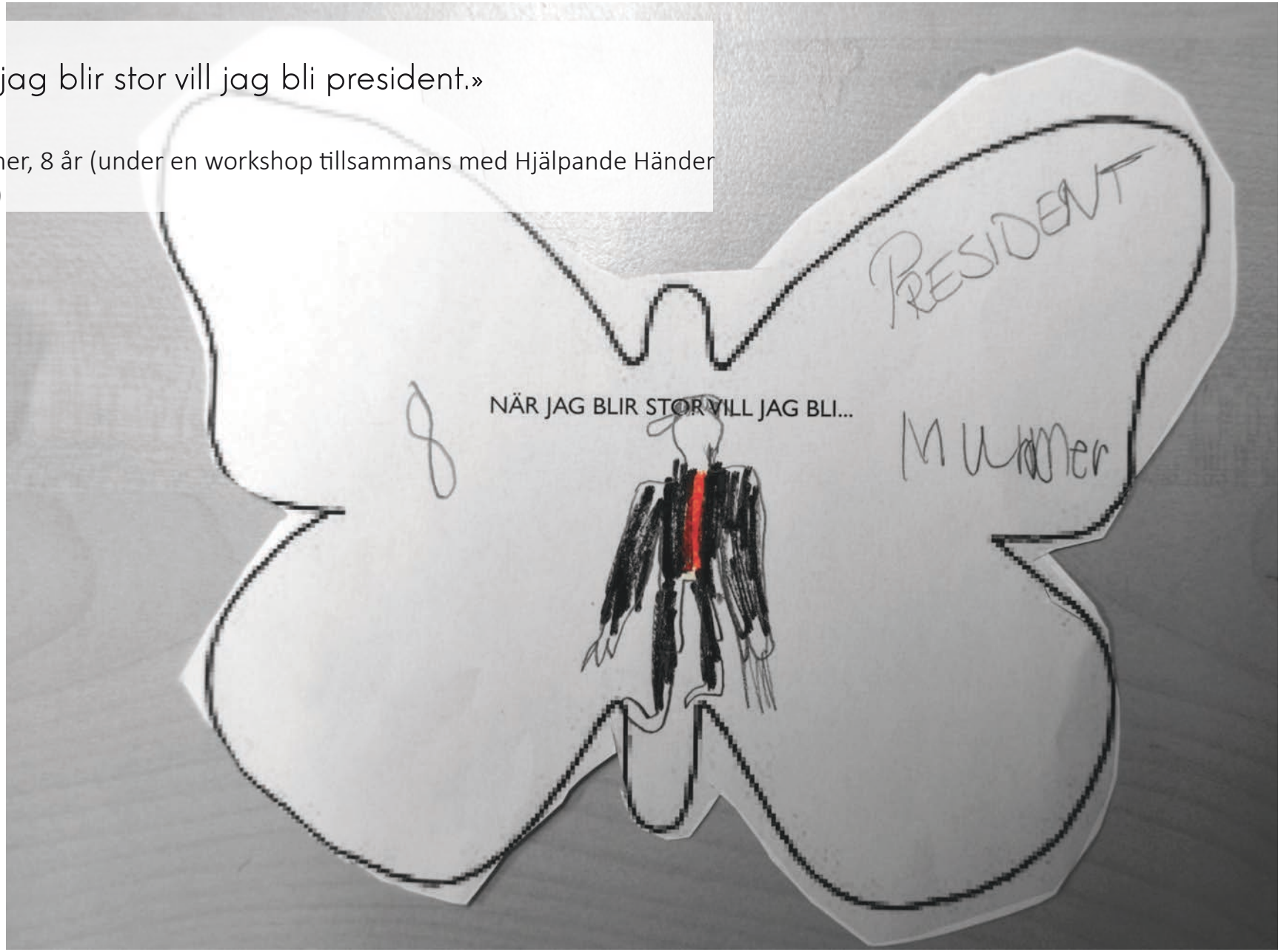
10 ***Skapa en intern arbetsgrupp för att identifiera var projekten kan anpassas.***

Denna ändring kan göras med hänsyn tagen till plats, olika avdelningar, kunskapsområden eller i fördelningen av resurser.

Dessa rekommendationer arbetar över våra sex (6) strategiska fokusområden i ett försök att sluta fem (5) luckor vi identifierat i den nuvarande planerings- och designprocessen. I vårt framtida arbete, hoppas vi kunna utveckla detta vidare samt beskriva mer i detalj om de teorier och metoder som stödjer dessa rekommendationer.

«När jag blir stor vill jag bli president.»

Munamer, 8 år (under en workshop tillsammans med Hjälpande Händer i Torpa)

FÖR INVÅNARNA – *Vårt råd till er*

Våra rekommendationer fokuserar i första hand på att förändra det nuvarande ledningssystemet i kommunen som innefattar dess planering och designprocess. Utöver detta har vi tagit fram tre råd för invånarna i Vänersborg.

Dessa är:

1 ***Ta kontakt med andra- du är inte ensam***

Under vår projekttid träffade vi många inspirerande människor som vill göra förändringar i sitt samhälle, men de visste inte vem de skulle vända sig till med förslag eller hur detta skulle förverkligas. Vi upptäckte på kort tid att det var många av de vi talat med som delade denna vision. Vi såg ett icke anslutet kontaktnät med människor som skulle kunna samarbeta och hjälpa varandra. Halva utmaningen för att förbättra ditt samhälle ligger i att hitta folk som kan stödja dina förslag- så var inte rädd för att starta en konversation, du vet aldrig var den kommer att leda dig.

2 ***Vem som helst kan göra en liten skillnad för att förbättra sitt samhälle***

När vi frågade folk i Vänersborg om hur de kan förbättra eller hjälpa till i sitt grannskap, trodde inte många att de hade något att bidra med. Vad dessa personer inte insåg var att enkla saker som att erbjuda sin tid, kunskap eller energi kan göra stor skillnad på små lokala projekt.

3 ***Våga drömma***

Ibland har man en dröm eller idé och när man sedan resonerar kring den övertygar du dig själv om att den faktiskt inte var bra. Trots detta visar det sig nästan alltid att den första tanken var bäst ändå. Vi behöver lära oss att lita på vår intuition och åtminstone ge det ett försök. Barns beteende och tankesätt illustrerar detta på bästa sätt. Om du kämpar för att hitta perspektiv, tillbringa en eftermiddag på till exempel en skola i din lokala stadsdel- barnen kommer definitivt att inspirera dig.

7. SELF-EVALUATION

TILLBAKABLICK – *Några reflektioner på vårt projekt*

När vi utvärderar oss själva anser vi att det är viktigt att inte enbart se på vårt resultat utan även granska resan som tog oss dit, vår process. För att göra detta frågade vi oss själva (5) fem frågor:

- Har vår vision uppfyllts och har vi nått de mål vi satte upp för vårt arbete?
- Stängde vi de 'luckor' som vi identifierade i processen?
- Vad har vi lärt oss av projektet och av att engagera och involvera andra?
- Hur kan vi förbättra vårt arbete till nästa gång?
- Har det varit ett roligt projekt?

Om att nå ut till folk och identifiera nätverk…

En av de roligaste delarna i vårt projekt och som vi också fick ut mycket av, var att möta Vänersborgs invånare och se deras samhälle. Vi hade möjlighet att hålla kontakten med de som vi träffat i vårt tidiga arbete med studion, men även etablera nya nätverk och kopplingar mellan dessa. Den rikedom som finns i form av kunskap och erfarenheter hos invånarna har både förvånat och inspirerat oss. En eftermiddag med barnen på Hjälpande Händer i Torpa, några av de yngsta och nyaste invånarna, var en av höjdpunkterna.

Om att få fram ett fysiskt resultat…

Vårt mål att producera en verktygslåda i trä som man kan ta på och använda har uppfyllts men i brist på tid har vi inte lyckats fylla den med allt det innehåll som vi hade önskat. Hursomhelst, vi ser detta som en startpunkt i vårt arbete och hoppas kunna fortsätta att jobba med innehållet i denna verktygslåda i framtiden.

De idéer vi hade om något fysiskt på plats i Vänersborg var svårare att uppnå, men vi anser att erfarenheten vi fick av att försöka ta oss igenom denna process var viktigare än själva resultatet. Det stärkte vår förståelse för de utmaningar olika aktörer står inför och fördjupade vår kunskap om själva processen.

Om att kontinuerligt förbättra vårt arbete…

Genom att följa upp och kontinuerligt förfina vår föreslagna process, demonstrerade vi ett av vårt projekts huvudkoncept om kontinuerlig förbättring. Detta arbetssätt visade sig vara ganska tidskrävande och i efterhand inser vi att det nog hade gynnat oss att vara lite mindre perfektionistiska och att sätta upp klara ramar för hur de kontinuerliga ändringarna av processen skulle gå till.

Om att skala vår process…

I början av vårt arbete gav vi oss själva en utmaning om att skapa en process som skulle kunna appliceras på olika skalor och användas av olika aktörer inom kommunen och samhället. Vår föreslagna process kan se komplex ut och svår att förstå för allmänheten men vi tror att denna process kan skräddarsys så att den passar varje projekt och aktör – men för att uppnå detta är det viktigt att kommunen tar sig an rollen som ’främjare’.

Att använda sig av det kapital som finns hos invånarna i samhället kan minska denna utmaning. Många invånare indikerade att de vill engagera sig mer och erbjuda sin service i form av kunskap, idéer och handledning. De nivåer för användning som vi har på våra verktygskort kan vara ett hjälpmedel för att skräddarsy processen till en specifik aktör.

”Vårt slutgiltiga resultat kanske inte är den storslagna vision och fysiska produkt som vi såg framför oss, men vi har varit vår idé och vår vision om att arbete med människor trogna. När vi accepterade detta och satte ett mer genomförbart mål, blev vår resa mer utmanande men vi kände samtidigt att den blev mer givande.”

Om att kommunicera våra idéer…

TVi strävade genom hela vårt projekt att ha en så transparent process som möjligt och att göra oss synliga för Vänersborgs alla invånare och regelbundet kommunicera våra framsteg. Under processen prövade vi några av våra tekniker och verktyg såsom: branding sociala medier, brainstorming och workshops. Dessa var mycket användbara men även detta var mer tidskrävande än vad vi hade förutspått. *(Se bilaga för en granskning av resultaten från vår facebooksida)*

Om att initiera vårt projekt och planera vår tid…

Med den ringa tid vi hade för detta projekt jobbade vi med faserna inledning och planering parallellt. Detta innebar att vi behövde skapa våra nätverk samtidigt som vi utvecklade vårt koncept och våra idéer. Vi genomförde de flesta av de aktiviteter vi hade planerat men fick under projektets gång minska detaljnivån i vårt arbete markant. I inlämningsfasen där vi skulle genomföra våra idéer stämde inte tiden vi hade överens med våra ambitioner. En lösning till nästa gång hade varit att ha ett lite snävare fokus och arbeta med kanske ett eller ett par av våra huvudmål.

Om att slutföra vårt projekt och få något implementerat…

Denna utvärdering är bara första steget i att avsluta vårt projekt. Vi behöver fortfarande kommunicera vårt slutgiltiga arbete, ge respons till de som har varit inblandade och lämna över det vi gjort. Om (12) tolv månader planerar vi att utvärdera resultatet och effekterna av vårt projekt. Vi skulle dessutom vilja fortsätta att utveckla vårt projekt och arbetssätt för att förbättra implementeringen av vår verktygslåda.

8. ORDLISTA

Aktivitet

En sysselsättning som en person-/grupp gör eller har gjort.

Koncept

En generell idé eller en plan. Ett koncept kan anses som en tänkt lösning på ett givet problem.

Kultur

Ett visst sätt att tänka på grundat på samhällets eller en grupp människors idéer, seder och sociala beteenden.

Metod

Ett sätt att lösa en uppgift.

Metodik

Läran om undervisningsmetoder.

Policy

En riktlinje till handling som antas av en individ eller organisation.

Process

En rad av åtgärder och steg som tagits för att uppnå ett mål.

Projekt

Ett uppdrag som utförs av en arbetsorganisation eller individ för att få fram ett i förväg bestämt resultat.

Strategi

En handlingsplan för att uppnå ett långsiktig och övergripande mål.

Strategiskt område

Ett fokusområde som identifierar långsiktiga eller övergripande mål och med vilka medel man uppnår dess syfte.

System

A set interconnecting principles or procedures according to which something is done.

Teknik

Ett praktiskt arbetssätt.

Teori

En förklaring baserad på vetenskap och undersökningar.

Verktyg

Ett redskap för att uträtta ett arbete eller funktion.

9. REFERENSER

Alejandro Aravena. (2014) . Participation in practice Bring the community into the process. [Online Video] . 01 October. Available from: http://www.ted.com/talks/alejandro_aravena_my_architectural_philosophy_bring_the_community_into_the_process?utm_source=email&source=email&utm_medium=social&utm_campaign=ios-share. [Accessed: 20 November 2014] .

Tim Brown. (2014) . Designers- Think big!. [Online Video] . 01 July. Available from: http://www.ted.com/talks/tim_brown_urges_designers_to_think_big. [Accessed: 24 November 2014] .

Brålanda företagarförening 2014, ANDHOL & E.R.R Reklam AB, viewed 19 November 2014, <http://www.bralandaforetagarforening.se >

Budahazy, M, Monisse, N & Yee, M 2014, Acticalurbanism vol 4, Street Plans, New York, viewed 11 November 2014, <http://issuu.com/streetplanscollaborative/docs/tacticalurbanismvol4_141020 >

Creadon, P, O'Malley, C (2014) . If you build it. Studio H. [Online Video] . 14 January. Available from: http://www.projecthdesign.org/film/ [Accessed: 26 November 2014] .

Ron Dembo. UN HABITAT. (2014) . Citizen Roles in Resilient Cities. [Online Video] . 22 April. Available from: http://unhabitat.org/citizen-roles-in-resilient-cities-ron-dembo-zerofootprint/. [Accessed: 14 November 2014] .

Nabeel Hamdi. (2010) . The placemaker's guide to building community. [Online Video] . 10 May. Available from: https://www.youtube.com/watch?v=yjrIVjSK6oA .[Accessed: 12 November 2014] .

Hamdi, N 2004, Small change- About the art of practice and the limits of planning in cities, Earthscan, London

Nabeel Hamdi. (2014) . Participation in practice. [Online Video] . 31 March. Available from: http://unhabitat.org/participation-in-practice-nabeel-hamdi-oxford-brookes-university/. [Accessed: 14 November 2014] .

Herrera, J 2009, Fickr Yahoo Company, viewed 8 December, <https://www.flickr.com/photos/39380641@N03/>

Julier, J, Kimbell, L 2012, Fieldstudio Ltd, London, viewed 12 December 2014, <http://www.lucykimbell.com/stuff/Fieldstudio_SocialDesignMethodsMenu.pdf>

Kimbell, L 2013, Mapping Social Design Practice: Beyond the Toolkit, University of Brighton, viewed 26 November, <http://mappingsocialdesign.org/2013/11/19/mapping-social-design-practice-beyond-the-toolkit/>

Mick <Mick Telkamp> 2013, Color Up: Making Natural Wood Stains, weblog post, June 12, Diynetwork, December 14, <http://blog.diynetwork.com/maderemade/2013/06/12/color-up-making-natural-wood-stains/>

Pettersson, U 2013, Initiate change; Master thesis at UADL - Chalmers, Gothenburg, viewed 18 November, <http://publications.lib.chalmers.se/records/fulltext/185392/185392.pdf >

Pilloton, E, Kuruvilla ,J 2009, Dessign revolution- the toolkit, Blanchette Press, viewed 26 November, < http://impact.sva.edu/core/wp-content/uploads/2010/06/DesignRevolutionToolkit.pdf>

Planning for Real 2012, Supporting communities to bring about change and shape their neighbourhoods, Planning for real, West Midlands, viewed 19 November 2014, <http://www.planningforreal.org.uk >

Project for public spaces (PPS) 2014, PPS New York, viewed 14 November <http://www.pps.org/reference/lighter-quicker-cheaper-2-2/ >

Mary Rowe. (2014) . Fostering resilience through community based innovation . [Online Video] . 22 April. Available from: http://unhabitat.org/fostering-resilience-through-community-based-innovation-mary-rowe-municipal-art-society-of-new-york/. [Accessed: 14 November 2014] .

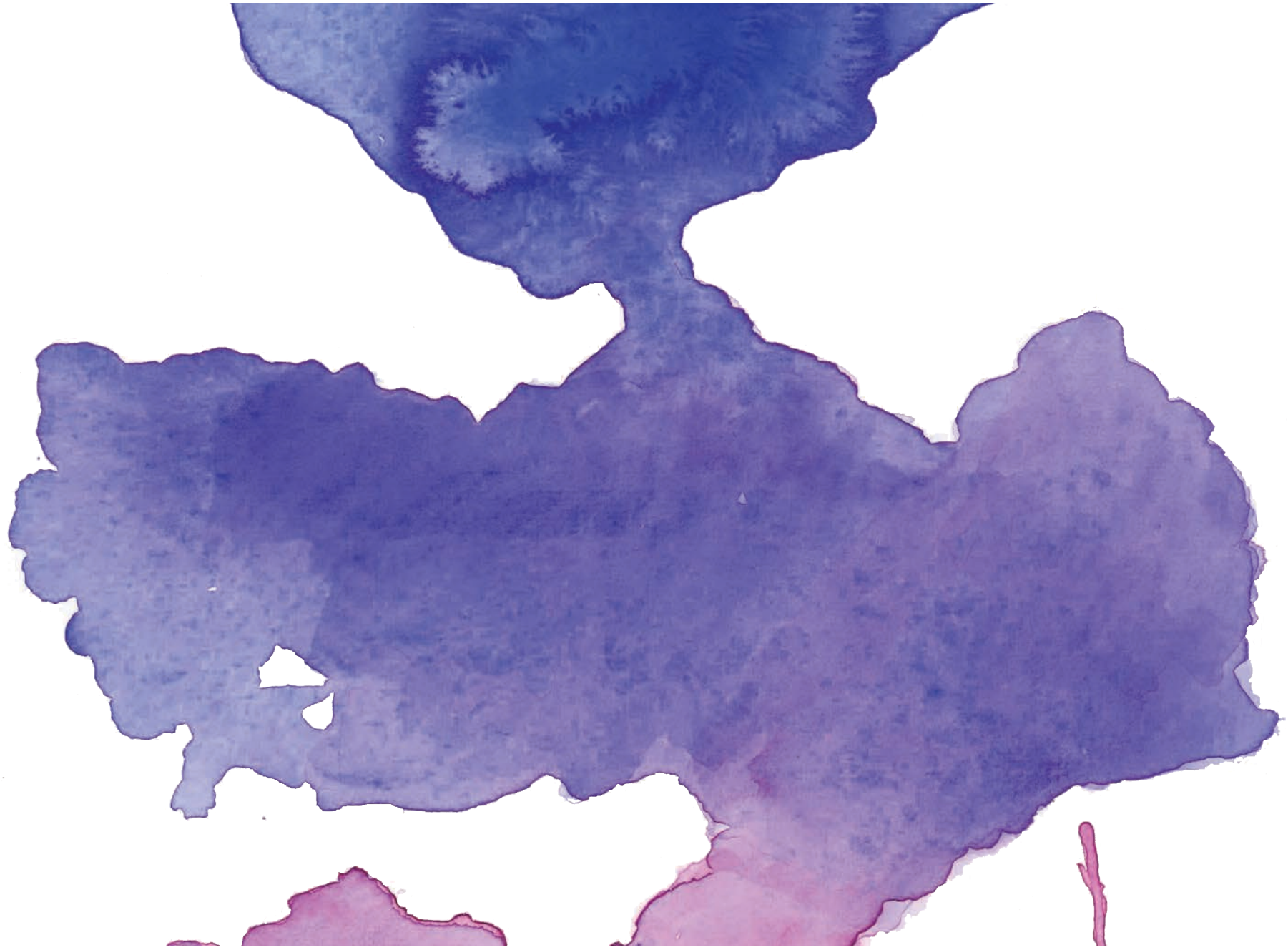
Robert <Robert Fabricant> 2014, When Will Design Get Serious About Impact?, weblog post, December 8 , Ssireview, <http://www.ssireview.org/blog/entry/when_will_design_get_serious_about_impact>

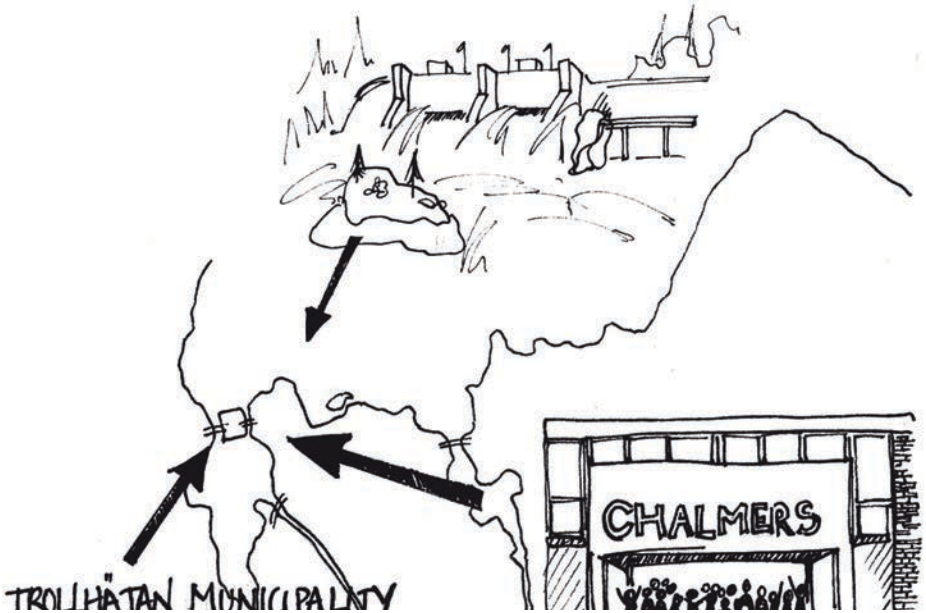
Rudofsky, B 1965, Architecture without architects- a short introduction to Non-pedigreed Architecture, The Museum of Modern Art, New York

Sarmiento, F 2010, Co-Design Toolbox, Coroflot, New York , viewed 22 November 2014, <http://www.coroflot.com/mipe19/co-design-toolbox>

Tham's, C 2014, Hackable Cities: A Toolkit for Re-Imagining Your Neighborhood, New York, viewed 12 November, <http://issuu.com/pgildner/docs/hackable-cities-pages >

BILAGA

CHALMERS

SWOT-ANALYS

STYRKOR

- Närhet till rik natur, för rekreation såväl som för produktion
- Geografiskt läge med goda förbindelser till större städer såväl som inom kommunen
- Småskalighet med korta mentala och fysiska avstånd, som skapar en god tillgänglighet och förbättrade möjligheter för entreprenörskap
- Starkt socialt kapital inom musik, sport, kulturella aktiviteter och hälsa

S

SVAGHETER

- Geografisk och social segregation
- Brist på möjligheter för unga vuxna i form av arbetstillfällen, bostadsutbud och aktiviteter
- För liten variation av bostadstyper
- Ett obalanserat förhållande mellan stad och land och en minskande landsbygdsbefolkning
- Ett trött centrum och en gles resurskrävande bebyggelse
- Utveckling som domineras av vinstintressen
- Oklar gemensam identitet
- Transporter och livsstilar i kommunen bygger på privatbilism

W

MÖJLIGHETER

- Att utveckla och förtäta redan bebyggd miljö
- Att utnyttja befintliga naturresurser bättre för att bli självförsörjande på mat, vatten och energi
- Att utveckla samarbeten och kunskapsutbyten mellan invånare, företag och andra kommuner inom regionen
- Att omfamna och dra nytta av en ökande mångfald av invånare
- Att utveckla en turism som värnar om Vänersborgs natur och sociala resurser
- Att utveckla och värna om Vänern och Göta Älvs kvalitéer

O

HOT

- Utveckling mot konkurrens snarare än samarbete
- Klimatförändringar som direkt eller indirekt drabbar Vänersborg
- Centralisering av samhällsfunktioner som skapar obalans mellan centrum och periferi
- Överkonsumtion och en ovilja att förändra sin livsstil i en mer hållbar riktning
- Otillräcklig kapacitet att hantera demografiska förändringar
- Hämmande strukturer och begränsande internationell och nationell lagstiftning
- Ett individualistiskt och fragmenterat samhälle
- Vinstmaximering går före samhällsnytta

T

MÅL FÖR VÄNERSBORGS UTVECKLING

EN INSPIRATÖR FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Invånarna i Vänersborgs kommun samarbetar aktivt inom regionen för en ökad miljömedvetenhet och konkreta åtgärder för en hållbar framtid.

ETT LITET EKOLOGISKT FOTAVTRYCK

Vänersborgarnas genomsnittliga ekologiska fotavtryck är inte större än att alla på planeten får lika stort miljöutrymme.

EN SJÄLVFÖRSÖRJANDE KOMMUN

Vänersborgs kommun strävar mot att vara självförsörjande genom att prioritera lokal resursanvändning och produktion.

BEVARA OCH FÖRSTÄRKA LOKALA KVALITÉER

Vänersborgs kommun värnar om sitt kulturarv och närheten till naturen med tillgänglighet för alla.

VÄLUTVECKLADE OCH HÅLLBARA TRANSPORTSYSTEM

I Vänersborgs kommun förflyttar sig människor genom att gå, cykla eller åka kollektivt och ingen känner ett behov av att äga en egen bil.

EN ENGAGERAD KOMMUN

I Vänersborgs kommun är människor involverade i beslutsfattandet och har en aktiv roll i arbetet för en hållbar utveckling.

RIK OCH VARIERAD KULTUR

I Vänersborgs kommun finns en stark samhörighet där mångfald välkomnas.

Samhällsfunktioner och aktiviteter tillgodoser människors behov och intressen, oavsett bakgrund, livssituation och ålder.

EN LEVANDE STADSKÄRNA

Vänersborg har en blandad, levande och tillgänglig stadskärna året runt och är integrerad i ett nätverk av andra större städer och lokala centrum.

ATT LEVA MED VATTNET

Vänern och Göta Älv är en del av kommunens identitet. Vattnet och dess omgivningar är välskötta, tillgängliga för alla och används på många olika sätt.

Kommunen är väl förberedd för konsekvenserna av klimatförändringar och anpassad för att hantera risker såsom översvämningar och höjda vattennivåer.

FÖRTÄTNING OCH VARIATION AV BOENDEFORMER

I hela Vänersborgs kommun finns det en blandning av miljöanpassade bostäder till rimliga priser.

Nyproduktion av bostäder sker i möjligaste mån i redan bebyggda områden för att förtäta och hålla ihop bebyggelsen.

ETT BRA KLIMAT FÖR DET LOKALA NÄRINGSLIVET

Vänersborg har en dynamisk och innovativ lokal ekonomi som förespråkar småföretagande och tillvaratar lokala kvalitéer och kunnande inom kommunen.

“Hur kan vi alla engagera oss?”

“Livet är mer än bara pengar!”

“Tillsammans skapar vi vår framtid.”

“Vi behöver platser som vi kan relatera till.”

“Det börjar med att vi berättar våra historier.”

“Det handlar om att koordinera och leda människor och projekt.”

SIX STRATEGIC AREAS
TWENTY-FOUR SUB-STRATEGIES

“Hur kan vi alla engagera oss?”

Deltagande & Engagemang

UNDERSTRATEGIERNA

1a

Visa engagemang -

Avsätt medel ur den årliga budgeten för kommunikationsaktiviteter.

1b

Dokumentera visionen -

Ta fram en samhällsvision och en engagemangs och kommuniktionsplan.

1c

Engagera i alla projekt -

Engagera berörda aktörer i alla kommunala projekt.

1d

Nya plattformar för deltagande -

Utveckla ett program för att skapa och upprätthålla flera plattformar för deltagande, inklusive fysiska utrymmen, tid att träffa tjänstemän, och virtuella forum.

“Tillsammans skapar vi vår framtid.”

UNDERSTRATEGIERNA

2a ***En samarbetande region -***

Etablera ett forum som underlättar samarbete mellan kommunerna i regionen.

2b ***En plan för aktion -***

Utveckla en handlingsplan tillsammans med den nya översiktsplanen, som innehåller typ av åtagande och tidsramar för de utpekade prioriterade områdena.

2c ***En kultur av samarbete -***

Etablera ett ramverk för interdiciplinärt samarbete inom och mellan parter i offentlig och privat sektor.

2d ***Bygg på gemensamma intressen -***

Utveckla ett forum för att uppmuntra och underlätta för nya lokala kooperativ för både företagande och serviceutbud.

Samarbete & Samskapande

“Det börjar med att vi berättar våra historier.”

Kunskapsutbyte & Kommunikation

UNDERSTRATEGIERNA

3a ***Ökad kapacitet för kunskapsutbyten -***

Utveckla program för småskaliga initiativ som ökar samhällets kunskap och kapacitet genom kunskapsutbyte mellan generationer och kulturer.

3b ***Förstärk externa samarbeten -***

Fortsätt att tillvarata möjligheter att samarbeta med akademi och privat sektor där det finns gemensamma fördelar och intressen.

3c ***Fokus på kontinuelig förbättring -***

Utveckla en projektutvärderingsprocess och ett register för lärdomar och erfarenheter.

3d ***Dokumentera deltagande -***

Utveckla ett kommmunikationsregister över deltagarprocesser för att dokumentera vilken input som gavs och hur den påverkade slutresultatet.

UNDERSTRATEGIERNA

4a ***Värdefulla projekt -***

Utveckla ramar för att motivera projekt och sedan utvärdera dem mot kommunens strategiska planer och de lokala utvecklingsmålen.

4b ***Utbyte på nya sätt -***

Utred möjligheterna att utveckla en lokal valuta för tjänster och en ekonomi som bygger på att dela saker.

4c ***Att mäta insatser holistiskt -***

Revidera och använd kommunens nyckeltal för att mäta resultat. Inkludera ekosystemtjänster och hälsoindikatorer.

4d ***Att se hela livscykeln -***

Undersök möjligheten att ta hänsyn till livscykelkostnader och långsiktig förvaltning i kommunens infrastrukturprogram, särskilt avfallshantering.

“Livet är mer än bara pengar!”

Mångdimensionellt värde

“Vi behöver platser som vi kan relatera till.”

Platsskapande

UNDERSTRATEGIERNA

5a ***Allmänt deltagande i offentlig konst -***

Etablera forum för allmänt deltagande i planerandet av offentliga rum och i utvecklingen av program för offentlig konst tillsammans med skolor, konstnärer och andra grupper.

5b ***Markanvändning med färre restriktioner -***

Undersök alternativ för ändringar i markanvändningszoneringen för att skapa större utrymme för personliga uttryck samt skydda viktiga befintliga naturområden.

5c ***Skapa ett program för aktivering -***

Utveckla ett program som fokuserar på tillfälliga och mer långsiktiga åtgärder för att aktivera det offentliga rummet genom småskaliga interventioner.

5d ***Etablera små platser med stor betydelse -***

Initiera små, lokala, platsskapande projekt nära befintliga bostadsområden, nära invånarnas vardagsliv.

“Det handlar om att koordinera och leda människor och projekt.”

Projektplanering & Integration

UNDERSTRATEGIERNA

6a

A framework for delivering -

Implement a project management framework (PMF) to facilitate the execution of municipal projects.

6b

Supporting common language and process -

Develop a set of supporting tools and templates that can be adapted to each project’s the size, risk and scope..

6c

Aligning to improve efficiency -

Establish a system for identifying opportunities to align budgets and projects between departments.

6d

Planning within the available means -

Implement processes to ensure project are planned and staged in accordance to the available time, money and people resources.

Trots att vi inte lyckades få det resultat vi såg framför oss från början känner vi att det var väldigt lärorikt och bra för vårt projekt att själva gå igenom den här processen.

Vi anser att avgifterna hos polisen för den här typen av ansökan borde vara beroende av projektets omfattning.

Vad kommunen kan göra är att avsätta resurser för stöd i den här typen av ansökningar.

(Se Rekommendationer för kommunen)

Del av vår berättelse- Informationstavlorna

För att nå ut till fler personer med information om vårt projekt bestämde vi oss för att sätta upp tre fysiska anslagstavlor: i Vänersborg centrum, Brålanda och i Torpa. Anslagstavlorna var tänkta som ett komplement till våra uppdateringar och information på sociala medier.

Vi ringde till kommunen för att hitta någon att prata med angående tillstånd att sätta upp tavlorna. Efter att ha ställt vår fråga blev vi kopplade till Avdelningen för trafik och infrastruktur där vårt förslag togs emot mycket positivt. Tyvärr gick det inte att få ett mer informellt tillstånd utan vi var tvungna att vända oss till polismyndigheten. Svaret där var samma, de kunde inte göra några undantag så vi var tvungna att söka ett formellt tillstånd för nyttjande av offentliga ytor. Kostnaden för att ansöka om ett sådant tillstånd är 700 kr, samma summa för en skylt som för till exempel en container och du riskerar fortfarande att inte få något tillstånd.

Eftersom vi lever på en begränsad studentbudget ringde vi tillbaka till kommunen för att se om de hade någon form av stöd för den här typen av ansökningar. Stödet kunde vara för exempel finansiellt eller hjälp med att fylla i ansökan. Vi fick veta att det inte fanns något formellt stöd att få men de var fortfarande väldigt hjälpsamma med att finna alternativa sätt att få ut vår information. Angående finansiellt stöd blev vi kopplade till avdelningen för Näringsliv och arbete och därifrån till Planeringskontoret.

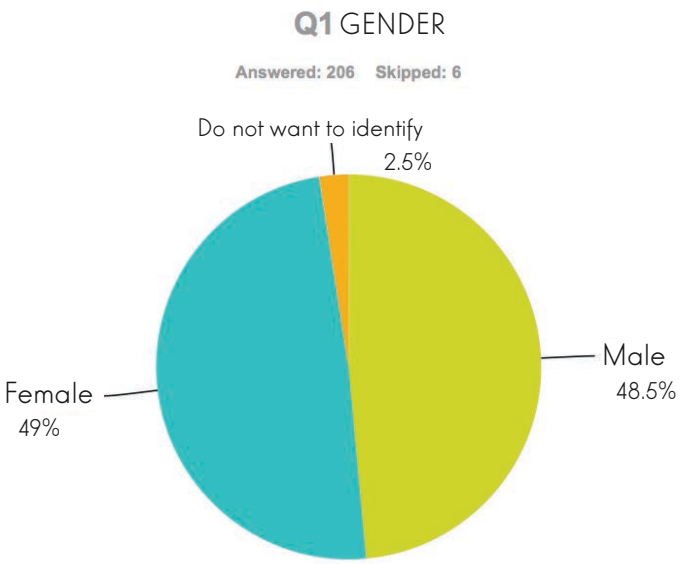
Vi gick aldrig igenom hela processen för att söka tillstånd från Polisen utan fick istället tillstånd att använda en gatupratare på scenen i Vänersborgs centrum och så satte vi upp information på redan existerande anslagstavlor. Tyvärr hade alla anslagstavlor i Torpa tagits bort men där fick vi som tur var hjälp att sätta upp anslag i trappuppgångar i området av de på Hjälpande Händer.

RESULTAT FRÅN MEDBORGARENKÄT – VÄNERSBORGARE – DELA DIN ÅSIKT!

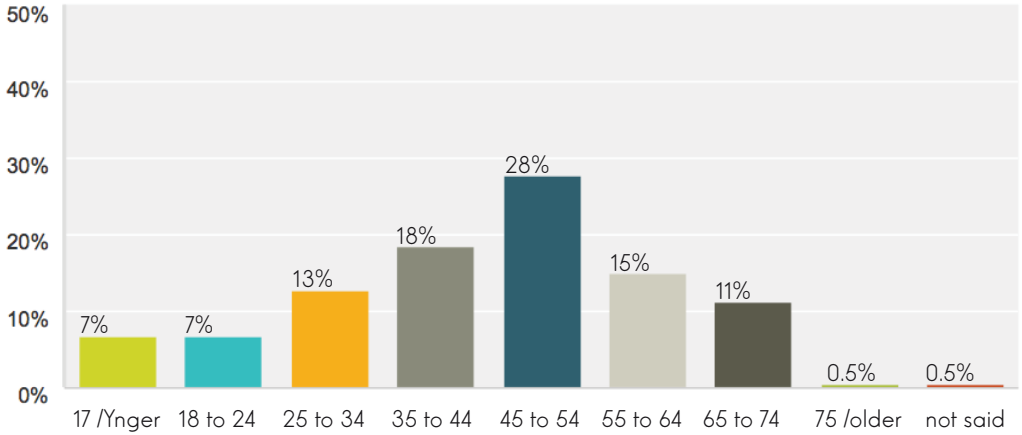
För att nå ut till fler personer och samla mer information om vad invånarna tycker om Vänersborg skapade vi ett frågeformulär med hjälp av tjänsten, SurveyMonkey. Detta är ett enkelt sätt att nå ut till många människor samtidigt och kräver inget pappersarbete. Det är en god idé att sätta sig i förväg och fundera över vilka frågor man vill ha svar på och formulera frågorna så att dess svar kan användas senare. Dessutom är det att föredra att ha en tidsram, då det är möjligt att delta. Hela frågeformuläret och dess anonyma svar presenteras i slutet av denna sammanfattning.

Enkäten var tillgänglig under perioden 2014-11-28- 2014-12-05. Med hjälp av frågeformuläret lyckades vi nå ut till 212 personer varav 201 identifierades med kön och 205 stycken med ålder. De identifierade deltagarna fördelades på 101 kvinnor och 100 män. Majoriteten av de svarande var mellan 45 och 54 år.

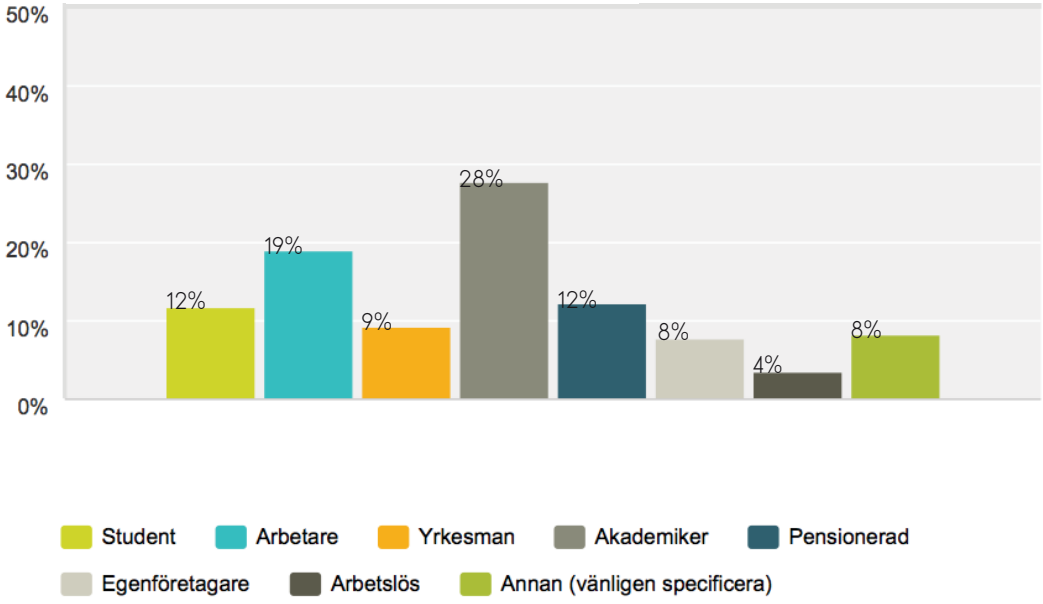
Identitying the Audience

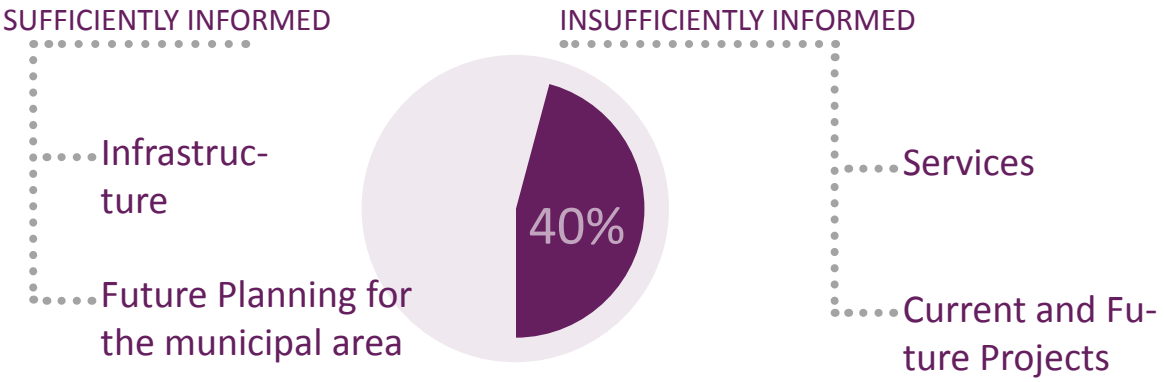
What is your age ?

Choose the answers that best describe your role your position in society?

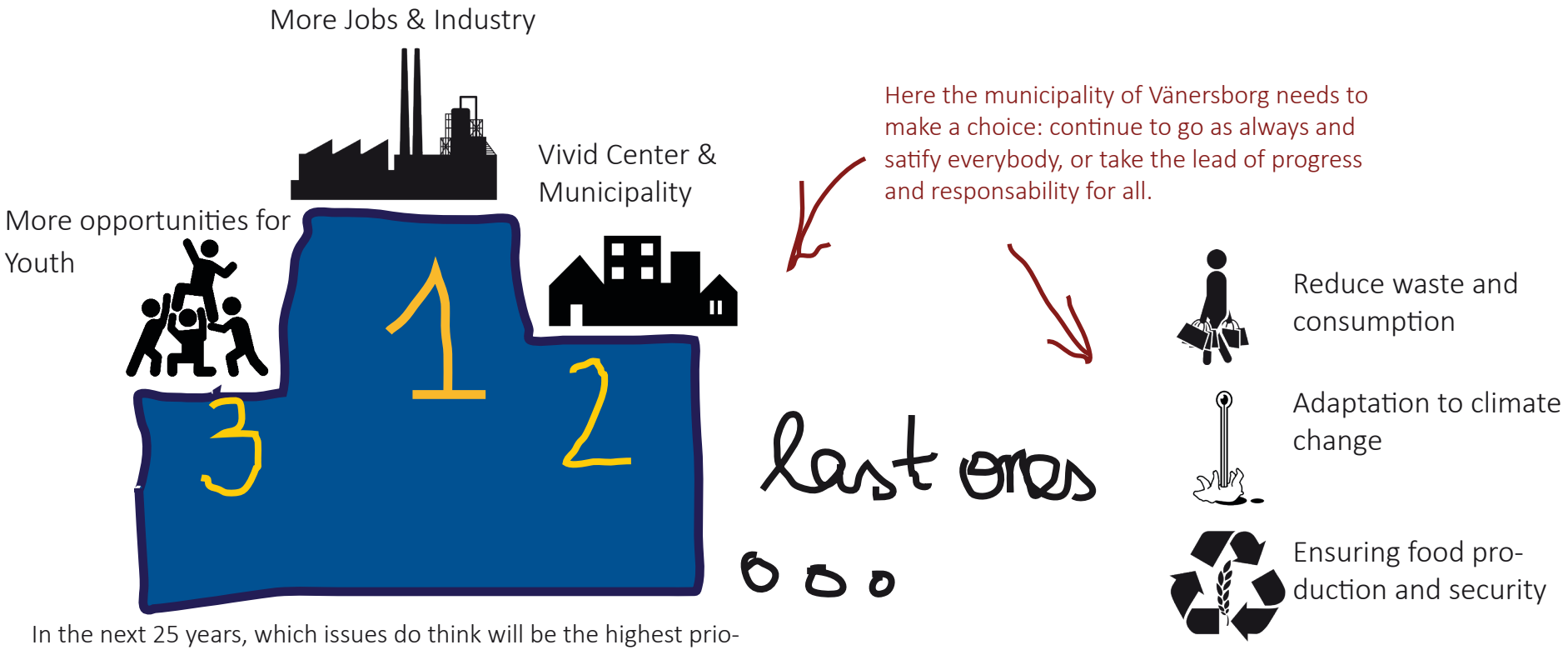
I fråga om infrastruktur fanns störst önskemål om förbättringar av de befintliga gång-och cykelvägarna. Det fanns även en önskan om fler attraktiva offentliga parker och platser samt boenden. I Vänersborg finns det gott om bra sport-och fritidsaktiviteter men det saknas ett lika bra stöd för företags- och handelsutveckling samt för planarbete och stadsutveckling.

How informed do you feel by the current level of communications by the Vänersborg Municipality?

Vänersborgaren tycker att det huvudsakliga hindret för förbättringar inom Kommunen är att pengar spenderas på fel områden, det finns motsatta politiska agendor och otillräckligt med samarbete mellan kommuner. Invånarna anser att det finns brist i kommunikation och önskar mer information om vad som sker i staden. Vilka framtidsplaner finns i kommunen?

In the next 25 years, which issues do think will be the highest priority to address in the Vänersborg municipal area?

RESULTAT FRÅN FACEBOOKSIDA- *Chalmers för hållbar utveckling i Vänersborg*

Med en önskan från kommunen om att marknadsföra klassens projekt tog vi initiativet och skapade en Facebooksida ”Chalmers för hållbar utveckling i Vänersborg 2014”, QR-kod samt ett Instagram-konto.

Facebooksidan skapades den 11 november 2014 och har varit tillgänglig sedan dess. Med hjälp av QR-koden ”länkas” man direkt till Facebooksidan. På Instagram skapade vi hashtagen ”chalmersborg14” och uppmuntrade invånare och kamrater att fota sin omgivning och sprida information. Engagemanget från de olika projektgrupperna varierade, vissa var mer aktiva än andra. Vi såg däremot en stor möjlighet att nå ut till fler personer och undersökte dessa informationsmetoder som en del av vårt projekt.

Här nedan illustreras ett antal sammanslagna uppgifter, däribland hur många som gillat sidan, procentuell fördelning mellan kvinnor, män och unga samt vilka tider på dygnet inlägg fått mest respons.

Biggest fans you find in:

- Vänersborg
- Göteborg
- Brålanda
- Trollhättan
- Vargön
- Frändefors

Also other fans:
Blåsut, Mellerud, Stockholm and Uppsala

People who like the page most:

63%women
37% Men

People who like the last post

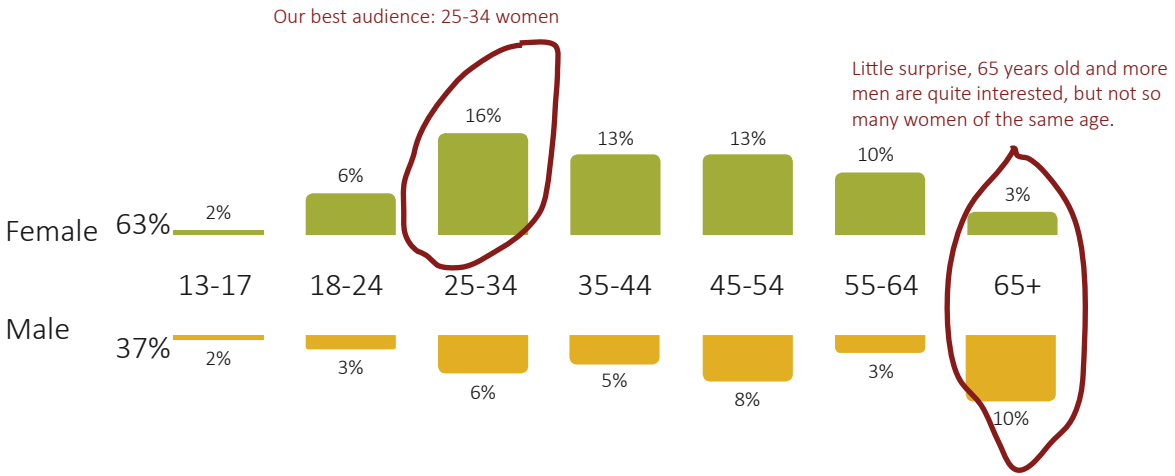
16% Women 25-34 years old
10% Men 65+

lowest: 13-17 year old and 18-24 (but this group is growing)

Best time to post:
At 14:00 or 21:00
Tuesday (for latest week)

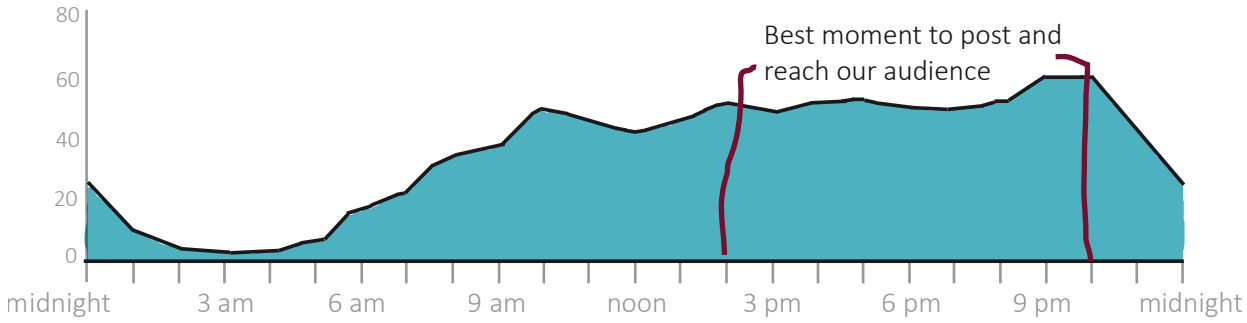
Most popular post reached out to 1 456 people!

Resultatet blev att vi snabbt insåg att Instagram inte fungerade på allmänheten och lade ingen vidare tyngd på denna metod. Däremot på Facebook lyckades vi få 143 aktiva följare på sidan. Störst andel fans återfanns i Vänersborg, Göteborg, Brålanda, Trollhättan, Vargön och Frändefors. Andra städer som var nyfikna på sidan var även Stockholm och Uppsala. Den typiska Facebook- profilen var en kvinna i 55-64 års ålder. En målgrupp som överraskade oss och inte var lika aktiv som andra var den yngre generationen, 13-17 år och 18-24 år. Dock har vi på senare tid sett ett ökat intresse även från denna grupp.

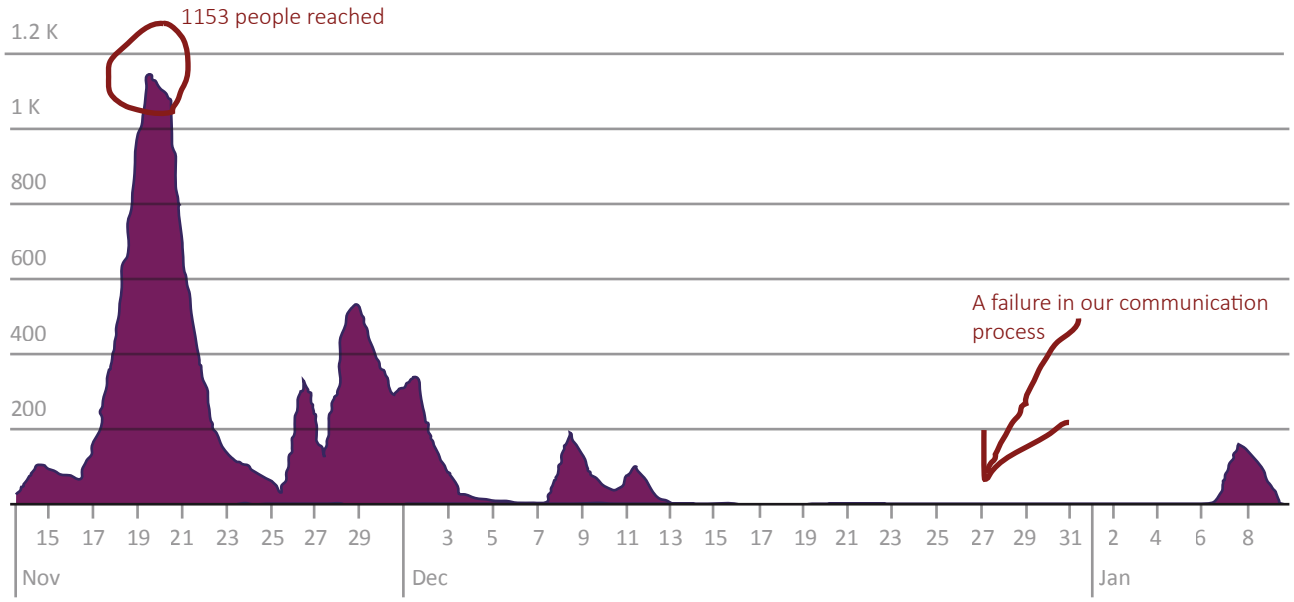
People liking the page: Chalmers för hållbar utveckling i Vänersborg 2014

Den bästa tiden på dygnet att lägga upp information är kl 14:00 och efter kl.18:00 en vardag då flest personer varit aktiva på Facebook. Det populäraste inlägget nådde ut till ca 1500 personer vilket var betydligt högre i antal än totala antalet aktiva följare.

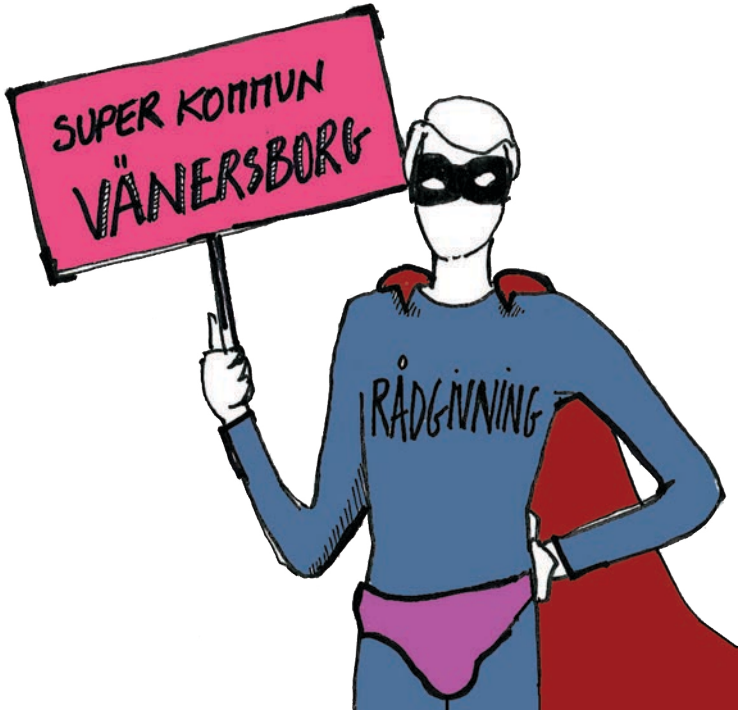
The visits during the day of Chalmers för hållbar utveckling i Vänersborg 2014 followers

Med hjälp av Facebook kunde vi nå ut till många fler människor och samtidigt hålla kontakt med invånarna över tiden. Inläggen som vi lade upp höll alla uppdaterade om vilka personer vi träffat, vilka dagar vi kommer på besök i staden, kontaktuppgifter samt hur långt vi har kvar. Vi tog även tillfället i akt att marknadsföra vår enkät från MonkeySurvey. Tack vare detta och att följare delade vidare våra inlägg lyckades vi få in fler synpunkter som vi sedan kunde beakta i vårt projekt. När det gäller Instagram har vi sett tidigare goda exempel där ungdomsgrupper haft ansvar och uppmuntrat andra ungdomar att fota sina intressen för att ha möjlighet att vinna priser. Trots att Instagram inte fungerade för oss denna gång skulle denna metod kunna utvecklas vidare med inspiration från tidigare exempel.

Numbers of person reached through the facebook page during the 3 months

SUPER KOMMUN
VÄNERSBORG
RÅDGIVNING